

**FILOZOFICKÁ FAKULTA UNIVERZITY PALACKÉHO
V OLOMOUCI
KATEDRA SLAVISTIKY**

Ruské folklorní soubory „Ljudi vol’nye“ a „Perepoloch“

Russian folklore groups „Ljudi vol’nye“ and „Perepoloch“

Bakalářská práce

VYPRACOVALA: Zuzana Bilavčíková

VEDOUCÍ PRÁCE: prof. PhDr. Zdeněk Pechal, CSc.

2017

Prohlašuji, že jsem práci vypracovala samostatně a uvedla všechny použité prameny.

V Olomouci, 5. dubna 2017

podpis

Děkuji prof. PhDr. Zdeňku Pechalovi, CSc., za konzultace, rady a připomínky, které mi během psaní bakalářské práce poskytl.

podpis

OBSAH

ÚVOD.....	5
1 RUSKÝ FOLKLOR	6
1.1 ÚVOD DO PROBLEMATIKY SOUČASNÉHO RUSKÉHO FOLKLORU	6
1.2 ETNOGRAFICKÉ VYMEZENÍ FOLKLORU V MOSKVĚ.....	8
1.3 SOUBOR „PEREPOLOCH“	11
1.3.1 ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA SOUBORU	11
1.3.2 PROGRAMY A VYSTOUPENÍ.....	13
1.3.3 INTERVIEW S VEDOUCÍ SOUBORU	17
1.4 SOUBOR „LJUDI VOĽNYE“	18
1.4.1 ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA SOUBORU	18
1.4.2 PROGRAMY A VYSTOUPENÍ.....	20
1.4.3 INTERVIEW S VEDOUCÍM SOUBORU	22
2 ODLIŠNOSTI.....	24
2.1 ZÁKLADNÍ ODLIŠNOSTI SLEDOVANÝCH SOUBORŮ	24
2.2 ODLIŠNOSTI SLEDOVANÝCH SOUBORŮ V REGIONU	27
3 MEDIÁLNÍ OHLASY	31
3.1 INTERNET A SOCIÁLNÍ SÍŤ	31
3.1.1 SOUBOR „PEREPOLOCH“	31
3.1.2 SOUBOR „LJUDI VOĽNYE“	32
4 ZÁVĚR.....	36
5 PE3IOME.....	39
BIBLIOGRAFIE.....	44
ELEKTRONICKÉ ZDROJE.....	44
OBRÁZKOVÉ PŘÍLOHY	49

ÚVOD

Folklor se stále častěji dostává do podvědomí nejen starší, ale i mladší generace. Díky tomuto trendu nejen že nemají tradiční soubory nouzi o nové členy, ale dokonce vzniká v Rusku řada nových folklorních uskupení. Díky této popularitě proniká tradičně vesnický folklor i do velkých měst a na pódia společensko-kulturních akcí.

V úvodní části bakalářské práce se zabýváme problematikou ruského folkloru obecně. Klademe si za cíl charakteristiku vybraných ruských folklorních souborů „Ljudi vol'nye“ a „Perepoloch“. Činnost daných kolektivů bude interpretována v kontextu Centrálního federálního okruhu Ruské federace, a to především v hlavním městě Moskvě. U daných souborů bude popsán jejich vznik, umělecké zaměření, estetická osobitost, příprava na vystoupení a pestrost členů v závislosti na počtu, pohlaví a účinkování v souboru. Budeme sledovat folklorní odlišnosti v rámci moskevského regionu a charakterizovat jejich pěvecké a taneční zaměření. U zájmových ansámbľů se zaměříme na společné a rozdílné rysy z hlediska jejich tvorby, zaměření, přístupu k vystoupením, počtu členů a budoucího směřování.

Pro dosažení cílů použijeme metodu literární rešerše, s využitím rusky psaných knih. Na základě bibliografických zdrojů získáme pohled na problematiku ruského folkloru. Komparací souborů dosáhneme vykreslení jejich portfolií a získáme náhled na region, ve kterém působí. Metodou popisu získáme ucelený obraz o fungování, zaměření, činnosti a společných rysech zájmových kolektivů.

Hlavním zdrojem pro nás budou webové stránky souborů a folklorních sdružení, které poskytují ucelená data z historie i současnosti. Výhodou webových stránek je především jejich aktuálnost, soustředěnost informací a snadná dostupnost. Dalším důležitým zdrojem pro nás bude interview (e-mailová komunikace / dotazník) s vedoucími jednotlivých souborů. Tyto elektronické konverzace nám dokreslí pohled na folklorní soubory z vnitřního pohledu jeho samotných účastníků. S využitím knižní literatury získáme všeobecný pohled na tradiční ruský folklor, a především na národní kroje v Rusku.

1 RUSKÝ FOLKLOR

1.1 ÚVOD DO PROBLEMATIKY SOUČASNÉHO RUSKÉHO FOLKLORU

Termínem „folklor“ se vyznačuje národní duchovní kultura v rozmanitém rozsahu. Literární díla mají svého autora, zatímco autorem folklorní tvorby je národ. Díky ústní lidové slovesnosti se folklor formoval a vyvíjel. K jeho rozvoji přispívaly obzvláště jedinci s uměleckou pamětí a tvůrčími vlastnostmi.¹

Zaměříme se na soudobou problematiku ruského folkloru. V současné době se vymezují dva přístupy v prezentaci folkloru:

První přístup se odchyluje od autentické tradičnosti a zaměřuje se na individuálnost. Hudebníci pro svou tvorbu využívají podklady z tradičního folkloru, které dále upravují do vlastní podoby. K této skupině patří jak pěvecké sbory, tak i soubory s tanečními prvky. Členové kolektivů se zodpovědně připravují na každé vystoupení a projevují tak velkou dávku entuziasmu.

Druhá tendence je zaměřena zejména na tradičnost. K reprodukci tradičního folkloru je potřeba značných znalostí a pochopení problematiky daného tématu. Tento směr se jeví nejvíce perspektivním v současném folklorním procese. Z velké části se jedná o mládežnické folklorní soubory, které se nezaměřují pouze na scénické formy vystoupení. Jejich cílem je ztvárnit obrazy tradiční kultury, jazyku a lokálních zvyků. Předáváním svých zkušeností mladším generacím se snaží o udržitelnost tradičního folkloru v současném Rusku.²

Ucelený obraz o současném vnímání folkloru nám doplňuje i konference, která se uskutečnila 14. listopadu 2016 v divadle *Русская песня*.³ Setkání se zúčastnili členové Státního republikánského centra ruského folkloru a také členové Ruského folklorního svazu. Hlavním tématem shromáždění byly otázky, související s folklorními tradicemi dnešní doby. Byly zkoumány odlišnosti folkloru od národní tvorby, zájem

¹ ZUJEVA, Tat'jana Vasil'jevna a Boris Petrovič KIRDAN. *Russkij fol'klor: učebnik dlja vysšich učebnych zavedenij*. 5-je izd. Moskva: Nauka, 2003, s. 5-6. ISBN 5-02-011697-1.

² Ключникова О. А. О СОВРЕМЕННЫХ ТЕНДЕНЦИЯХ ФОЛЬКЛОРНОГО ДВИЖЕНИЯ РОССИИ. In: *Folklore.ru* [online]. [cit. 2016-11-15]. Dostupné z: <http://www.folklore.ru/article/122-folklornoedvigenie.html>

³ Muzikální státní folklorní divadlo, které se nachází v Moskvě.

mládeže o folklor a význam Ruského folklorního svazu, který se snaží uchovávat tradice. V neposlední řadě se také zabývali podporou duchovní kultury ze strany státu.

Надежда Георгиевна Бабкина, umělkyně a ředitelka divadla Русская песня, prohlásila, že v dnešní době zejména folklorní tradice přispívají ke sdružování osob a k uchování národní identity. Poukázala na to, že síla a moc státu spočívá v duchovní kultuře národa a vyzvala všechny zainteresované jedince, aby se i nadále snažili o zachování tradic.

Андрей Владимирович Журавский, zástupce ministra kultury Ruské federace, ve svém projevu podpořil práci nad zákonem o ochraně nemotného kulturního dědictví. Také poukázal na to, že v současné době není prioritou v politické sféře kultura, ale v zápětí poznamenal, že je důležité zmíněnou chybu napravit.⁴

Na základě příspěvků v debatách z výše zmíněné konference, můžeme vyvodit několik závěrů. Ruský folklor prochází vzestupnou tendencí, stále více mladých lidí o něho jeví zvýšený zájem. Souběžně stoupá také zájem o dětský folklor. Potvrzuje to i fakt, že v roce 1989 v Ruské federaci existovalo dvanáct folklorních souborů, nyní se jedná o více než tisíc kolektivů.⁵ Důležitá je ale také podpora ze strany státu, aby se folklor mohl nadále rozvíjet, vznikaly nové soubory a uskutečňovaly se různá společenská setkání a události. Podle reakcí účastníků konference o to bude stát i nadále usilovat.

Pod termínem „folklor“ si představíme taneční nebo hudební soubory. Neodmyslitelně k němu patří také národní kroje a zvyky, které se předávají z pokolení na pokolení. Lidé, kteří se folkloru věnují, prožívají radost a duševní naplnění. Díky tomuto nadšení mohou své pocity převést do tvorby a následně poté na jeviště. Různé národy mají rozdílné zvyky a tradice, ale spojuje je vášeň pro folklor, umí se od srdce zasmát, pobavit a rozdávat radost lidem kolem sebe.

⁴ Круглый стол «Современные научные достижения и общественные инициативы по поддержке, сохранению и актуализации народной традиционной культуры». In: *Folkcentr.ru* [online]. [cit. 2016-11-17]. Dostupné z: <http://www.folkcentr.ru/kruglyj-stol-tradicionnaya-narodnaya-kultura-razvitie-ili-stagnaciya/> (překlad Zuzana Bilavčíková)

⁵ Традиционная народная культура: развитие или стагнация? In: *Folkcentr.ru* [online]. [cit. 2016-11-17]. Dostupné z: <http://www.folkcentr.ru/tradicionnaya-narodnaya-kultura-razvitie-ili-stagnaciya/>

1.2 ETNOGRAFICKÉ VYMEZENÍ FOLKLORU V MOSKVĚ

Hlavní město Ruské federace Moskva spadá pod Centrální federální okruh. Tento region můžeme nazvat typicky ruským, jeví se historickým jádrem ruského kulturního světa. Do centrálního okruhu spadají následující subjekty: Белгородская, Брянская, Владимирская, Воронежская, Ивановская, Калужская, Костромская, Курская, Липецкая, Московская, Орловская, Рязанская, Смоленская, Тамбовская, Тверская, Тульская, Ярославская области. Žije zde více než 90 % ruských obyvatel.⁶

V souladu s předchozí informací můžeme vyvodit závěr, že zde mluvíme o sociálně kulturním základu společenského života v Rusku, jejich mentalitě a o tradicích ruského národu.

Za podpory Ministerstva kultury Ruské federace vznikl sociálně – kulturní internetový projekt „Фольклор России“. Jedná se o jednotnou základnu folklorního společenství. Nachází se zde všechny oblasti Ruska a folklorní soubory, které se v nich nacházejí. Vznikl, aby folklorním kolektivům, které se chtějí podílet na různých festivalech, soutěžích a projektech, usnadnil práci. Zaregistrovaní členové mají jedinečnou možnost komunikovat s ostatními účastníky folklorních ansámblů. A také zde mohou svůj soubor prezentovat, informovat o novinkách a vystoupeních, které daný kolektiv čekají.⁷

Výše uvedený projekt považujeme za velmi důležitý a užitečný. Napomáhá nově vznikajícím souborům k prezentaci jejich tvorby a sdružuje kolektivy na jedné internetové stránce. Také můžeme jednoduše dohledat, kolik a jakých folklorních kolektivů se nachází v určitém regionu Ruské federace.

Nejdůležitější složkou v centrální oblasti Ruska jsou převážně lyrické písně. Díla tohoto žánru zde viditelně převažují. Ve většině uměleckých děl, dokonce i v hudební tvorbě, se projevuje tíhnutí k lyričnosti. Odráží se to zejména na struktuře a estetické osobitosti svatebních obřadů. Dále také u písní, doprovázejících tanec chorovod⁸, se vyskytují lyrické prvky, písně bývají pomalé a plynulé. Pro tento tanec jsou

⁶ Центральний федеральний округ. In: *Neoregion.ru* [online]. [cit. 2016-11-19]. Dostupné z: <http://www.neoregion.ru/cfo.html?PHPSESSID=f282ad782a1e9f690b2f0e4926f21249>

⁷ О ПРОЕКТЕ. *Folkrussia.ru* [online]. [cit. 2016-11-19]. Dostupné z: <http://folkrussia.ru/index.php?id=140> (překlad Zuzana Bilavčíková)

⁸ Chorovod je obřadný ruský lidový tanec.

charakteristická sólová vystoupení tanečníků, kteří podpoří smysl písně svými tanečními pohyby.⁹

V Moskvě a jeho okolí se uskutečňují různé folklorní festivaly. V červenci se každoročně koná tradiční folklorní festival „Сенокос в Муранове“. Slavnost, která poprvé proběhla před šestnácti lety, se stala jedinečnou vizitkou památkové zóny *Мураново*¹⁰ a s každým rokem upoutává pozornost stále většího počtu návštěvníků a obyvatel regionu. Tento svátek se koná přímo na louce, kde po krátkém uvedení proběhne bohoslužba, posvěcení a samotná sklizeň sena. V průběhu celé akce zde vystupují folklorní soubory, které si připravují vlastní vystoupení, a dokonce i různé společenské hry pro ostatní hosty. Do programu jsou zahrnuty kurzy, na kterých se můžete naučit například základy hry na balalajku. Návštěvníci si zde můžou zakoupit výrobky ručních řemesel a ochutnat rolnickou kuchyni.

Олег Рожнов, ministr kultury moskevské oblasti, prohlásil: „Это один из самых популярных в Московской области фольклорных праздников, с давними, сформированными и устоявшимися традициями.“¹¹

Následující oblíbenou událostí se jeví společensko-kulturní fórum „Живой традиции“.¹² Poslední setkání se konalo 12. - 14. listopadu 2016 v Moskvě. Jednalo se o jedenáctý ročník, uskutečněný při příležitosti oslav státního svátku Dnu národní jednoty. Fórum poskytlo návštěvníkům jedinečnou možnost se seznámit s folklorními, etnografickými kolektivy z různých regionů Ruské federace, ale také se soubory ze zahraničí. Fóra se zúčastnili vedoucí kulturních organizací, zástupci školství, politici a představitelé masových médií a duchovenstva. Na programu fóra byly vystoupení folklorních souborů, cyklus besed na téma „Вýuka tradiční kultury v moskevských

⁹ Региональные традиции русского народного песенного творчества. In: [Http://nashasreda.ru/](http://nashasreda.ru/) [online]. [cit. 2016-11-19]. Dostupné z: <http://nashasreda.ru/regionalnye-tradicii-russkogo-narodnogo-pesenного-tvorchestva/>

¹⁰ Památková chráněná zóna Мураново se nachází v městě Пушкино v moskevské oblasti.

¹¹ В Подмосковье пройдет традиционный фольклорный фестиваль "Сенокос в Муранове". In: [Mk.mosreg.ru](http://mk.mosreg.ru/) [online]. [cit. 2016-11-20]. Dostupné z: http://mk.mosreg.ru/multimedia/novosti/novosti/24-07-2015-11-11-05-v-podmoskove-proydet-traditsionnyy-folklornyy-fest/?sphrase_id=3124434

¹² „Живая традиция“ je projekt, který se zaměřuje na podporu a uchování tradiční kultury v Ruské federaci.

univerzitách“, ale také výstava národních řemesel a dekorativního umění. Cílem těchto setkání je vzbudit zájem o národní kulturní tradice u mládeže a u státu.¹³

Jsou to jen jedny z mnoha společenských folklorních událostí, které se v moskevském regionu uskutečňují. Festivaly jsou ideální příležitostí pro setkávání mladých lidí. Nejenže se zde mohou věnovat folkloru, bavit se a poznávat nové lidi, ale také se mohou nechat inspirovat ostatními programy a vystoupeními. Nové myšlenky a nápady pak mohou použít do své vlastní tvorby. Populárnost a stále větší návštěvnost nás utvrzují v myšlence, že tradice a folklor nejsou v hlavním městě zapovězeny, ba naopak sdílí velký ohlas.

¹³ XI общественно-культурный форум «Живая традиция» завершился в Москве. In: *Folkcentr.ru* [online]. [cit. 2016-11-20]. Dostupné z: <http://www.folkcentr.ru/xi-obshhestvenno-kulturnyj-forum-zhivaya-tradiciya-zavershilsya-v-moskve/>

1.3 SOUBOR „PEREPOLOCH“

1.3.1 ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA SOUBORU

Folklorní soubor „Perepoloch“ vznikl v roce 2008 a jejím vedoucím je Наталья Красанова. Hlavním zaměřením kolektivu není pouze složka pěvecká, ale také pohybová a umělecká. Specializují se na sváteční programy, mezi které patří Masopust, novoroční program, Vánoce a Velikonoce. Dále vystupují na svatbách, dětských oslavách, společenských událostech, ale také nabízejí ve svém širokém spektru speciální program pro cizince.¹⁴ Přestože soubor spadá pod moskevskou oblast, jejich tvorba je inspirována mnohými ruskými regiony.¹⁵

Pod soubor spadá agentura pod názvem „Первого Русского Фолк-Ивент-Агентства“. Vznikla současně s daným souborem v roce 2008 a jeví se první a doposud jedinou agenturou v Rusku, která se specializuje na pořádání svátečních oslav v ruském národním stylu. Agentura nabízí představení nejenom folklorního souboru „Perepoloch“, ale také jiných kolektivů. Poskytuje svým klientům služby všeho druhu. Nespočet různých folklorních, zábavních nebo tradičních představení. Například ruský čajový ceremoniál s tradičním samovarem nebo představení starších ruských bohatýrů. K tradičnějším programům patří Velikonoce, Masopust, Vánoce, vystoupení na svatbách a další oslavy ruských svátků.¹⁶

Dále se zaměřují na lidová řemesla, jako například kovářství, hrnčířství, pletení ze slámy nebo modelování. Nabízejí možnost zapůjčení ruských národních kostýmů a převleků pohádkových bytostí. Při příležitosti určitých akcí se mohou zájemci v národních krojích vyfotografovat a přímo na místě fotografie vytisknout.¹⁷

Napsali o sobě: „Мы ярко и стильно адаптируем русские фольклорные традиции к современной сфере развлечений и воплощаем их в зажигательных праздничных действиях. Наши менеджеры - профессионалы в event-индустрии,

¹⁴ ОБ АНСАМБЛЕ. In: *Фольклорный-ансамбль.рф* [online]. [cit. 2016-11-21]. Dostupné z: <http://www.фольклорный-ансамбль.рф/rus/band.php>

¹⁵ Na základě emailové korespondence s vedoucí souboru „Perepoloch“ Натальей Красановой, která se uskutečnila 22. listopadu 2016.

¹⁶ Тамtéž.

¹⁷ Тамtéž.

a также знатоки русского народного творчества - помогут Вам изобретательно и остроумно провести корпоративное мероприятие или праздник.“¹⁸

Soubor „Perepoloch“ se skládá z dvanácti osob. Na každé představení se osazení mění, většinou se ale jedná nejméně o tři umělce, kteří vystupují na scéně. K jejich instrumentální složce patří muzikanti s lidovými hudebními nástroji. Mezi hlavní patří akordeon, bicí nástroje, balalajka, tamburína a dechové nástroje. Spolu s tanečními a uměleckými prvky vytvářejí dokonalá představení.¹⁹

Nedílnou součástí vystoupení folklorních souborů je i vizuální stránka. Národní kroje dotvářejí ucelený prožitek z konkrétního představení, a ani u souboru „Perepoloch“ tomu není jinak. Zaměříme-li se na ženský кроj, na první pohled nás zaujme pestrobarevnost a zdobnost šatů, sukni a košil, ozdoby kolem krku a výrazné čelenky a pokrývky hlavy.

V centrální části Ruské federace se rozšiřoval výskyt sarafánů – vysoká sukně s ramínky nebo celé šaty bez rukávů, které se navlékaly přes košili. V první polovině 16. století byl sarafán vnímán jako ženský, i mužský oděv, později se stal převážně ženským a dívčím. Plnoletá dívka musela mít hedvábný sarafán. K tomu si obvykle oblékaly душегрейку – vrchní část ženského oděvu bez rukávů na způsob vesty. Byla sšitá z hedvábí nebo brokátu, oddělená portou a byla podšitá kožíškem.²⁰

Zvláštní pozornost obrátíme na pokrývky hlavy. Neprovdané dívky nosí ozdobné pásky přes čelo, v podobě široké stuhy, která je ozdobena perlami a korálky a zavázána šňůrkami na zátylku hlavy. K dalším základním ozdobám patří кокошник, skládající se ze dvou částí, z nižší tvrdší a z ozdobené vrchní. Byl velmi oblíbený, nosily ho měšťanky i vesničanky, kterým sloužil jako hlavní doplněk při svatebním obřadu.²¹

Mužský кроj se skládá z plátěné košile a nohavic. Košile se šijí dlouhé až po kolena a jsou široké, nosí se nezastrčené do kalhot. Košile je zdobena výšivkou kolem krku, na koncích rukávů a ve spodní části. Kalhoty se šijí z tkaného plátna, jsou zavazovány pomocí šňůrek nebo pomocí řemene. Důležitou součástí mužského

¹⁸ Вас приветствует «Первое Русское Фолк-Event-Агентство»!. In: *Folkagency.ru* [online]. [cit. 2016-11-21]. Dostupné z: <http://www.folkagency.ru/rus/about.php>

¹⁹ ОБ АНСАМБЛЕ. In: *Фольклорный-ансамбль.рф* [online]. [cit. 2016-11-22]. Dostupné z: <http://www.фольклорный-ансамбль.рф/rus/band.php>

²⁰ LAVRENT'JEVA, Ljudmila Sergejevna a Jurij Ivanovič SMIRNOV. *Kul'tura russkogo naroda: obyčai, obrjady, zanjatija, fol'klor*. Sankt-Peterburg: Paritet, 2004, s. 254-256. ISBN 5-93437-117-7.

²¹ Тамtéž.

národního kroje se jeví opasek, který je sšitý z barevné kožešiny. Funkcí opasku je stáhnout košili kolem pasu. Je obmotaný kolem pasu dvakrát až třikrát, konce jsou volně spuštěny a dosahují až po kolena. Dříve na krojích kapsy neměli, proto nosili na pásku zavěšený menší vak, nůž a někdy i hřeben.²²

Sváteční kroje nejsou jednoduché na výrobu. Šijí se z hedvábí, brokátu, prošívají se zlatými nitmi a zdobí se portou, knoflíky nebo perlami. Je očividné, že se nejedná o levnou finanční záležitost. I z tohoto důvodu bylo potřeba se o ně starat a uchovávat je v pořádku, aby se mohly dědit z generace na generaci. Díky nově vznikajícím folklorním souborům se bude i nadále uchovávat národní kulturní dědictví.

1.3.2 PROGRAMY A VYSTOUPENÍ

a) Masopust

Masopust je jedinečný radostný národní svátek, při kterém se oslavuje blížící se konec zimních dnů a nástup jara. Tento svátek se slaví celý týden a každý den v masopustním týdnu má své specifické pojmenování a význam. Podle církevního kalendáře se Masopust slaví osmou nedělí před Velikonocemi.²³

Sváteční program Masopust je uskutečňován při příležitosti oslav tohoto svátku. Dále také na různých společenských akcích, probíhající na městských náměstích, rodinných domech, penzionech a v restauracích. Další možností se jeví dětské oslavy ve školách a školkách. Členové souboru vstupují na jeviště v krásných barevných kostýmech, za doprovodu veselé a svižné melodie. Jeden z členů drží v ruce panenku, která představuje svátek Masopust, a všichni společně přivítají obecenstvo. Samotný program je velmi zábavný, s pomocí různých her a masopustních obřadů dotváří ucelený obraz o zmiňovaném svátku. Nechybí zde ani ruské národní písně, jako například „Москва златоглавая“, „Коробейники“ nebo „Как хотела меня мать“.²⁴

²² LAVRENT'JEVA, Ljudmila Sergejevna a Jurij Ivanovič SMIRNOV. *Kul'tura russkogo naroda: obyčai, obrjady, zanjatija, fol'klor*. Sankt-Peterburg: Paritet, 2004, s. 246-247. ISBN 5-93437-117-7.

²³ LAVRENT'JEVA, Ljudmila Sergejevna a Jurij Ivanovič SMIRNOV. *Kul'tura russkogo naroda: obyčai, obrjady, zanjatija, fol'klor*. Sankt-Peterburg: Paritet, 2004, s. 285. ISBN 5-93437-117-7.

²⁴ МАСЛЕНИЦА. In: *Фольклорный-ансамбль.рф* [online]. [cit. 2016-12-05]. Dostupné z: <http://www.фольклорный-ансамбль.рф/rus/maslenitsa.php>

Při obřadní písni „А мы Масленицу дожидали“ umělci souboru seskupí diváky v tzv. *Масленичный поезд*, při kterém zpívají, pochodují a nesou panenku. Dalším obřadem je „*Масленичная карусель*“. Pomocí barevných stuh, které jsou připevněny k tyči, se kterou stojí jedna osoba uprostřed, se vytvoří kolotoč. Každé z dětí chytí jednu stuhu a obchází s ní dokola. S Masopustem souvisí i věštění. Folklorní soubor „Perepoloch“ představuje programy věštění, s pomocí fazolí, kartiček nebo lívanců. O Masopustním věštění napsali: „На Масленичной неделе, у наших славянских предков было много различных традиционных гуляний, забав, поверий и даже гаданий. Предлагаем и нам с вами погадать на блинах о том, что нас ждет в этом году? Если вы хотите узнать свою судьбу на ближайший год – подходи, не ленись, представленью подивись.“²⁵

b) Vánoce

Folklorní soubor „Perepoloch“ realizuje vánoční program, který je založen na tradičních ruských národních obřadech. Členové chodí od domu k domu a s krásnou Betlémskou hvězdou, se zvučnou harmonikou zpívají vánoční koledy. V pestrobarevných kostýmech vyprávějí u hospodářů různé příběhy, kde jsou jim nabídnuty koláčky, klobásky a perníčky.

Interaktivní vánoční program byl vytvořen pro různé akce v restauracích, na městských náměstích, slavení Vánoc v rodinných domech, penzionech a také jako vystoupení pro děti.²⁶

Jedním z představení, se kterým vystupují, souvisí s prováděním „koně“ (ve skutečnosti dva muži v obleku koně). Zbylí členové souboru se snaží koně prodat. Zábavnou formou ho vychvalují a vypráví o jeho schopnostech. Poté následuje moment, kdy kůň předstírá, že je nemocný a hosté se ho snaží všemi možnými způsoby zachránit.

²⁵ МАСЛЕНИЦА. In: *Фольклорный-ансамбль.рф* [online]. [cit. 2016-12-05]. Dostupné z: <http://www.фольклорный-ансамбль.рф/rus/maslenitsa.php>

²⁶ РОЖДЕСТВО. In: *Фольклорный-ансамбль.рф* [online]. [cit. 2016-12-09]. Dostupné z: <http://www.фольклорный-ансамбль.рф/rus/x-mas.php>

Nabízí různé pokrmy, jako například pirohy a jablka. Až se koně podaří uzdravit, může se na něm některé z dětí svézt.²⁷

c) Svatba

Folklorní soubor „Perepoloch“ je možné si pozvat i na svatbu. V průběhu celé svatební hostiny kolektiv baví hosty různorodým programem. Tradičními písněmi, tanci, ruskými svatební zvyky a hrami. Na začátku programu jsou pro novomanžele přichystány ruské tradiční svatební zvyky. Mezi které patří i „Чарочка“, kdy novomanželům přinesou pomalované skleničky s vínem, které jsou svázané mašlí a musí je vypít do dna, aniž by se stuha rozvázala.

Následujícím vstupem je „Князь большой“, při kterém jedna členka souboru vyvede novomanžele za barevnou stuhu na speciální jeviště. V momentě, kdy míjí ostatní hosty, ti se jim klaní. Vše se odehrává za doprovodu veselé svatební písně.²⁸

K dalšímu zajímavému zvyku patří „Окручивания невесты для «чадородия“ . Na podlahu se rozloží zlatá nadýchaná látka, do jejíhož prostředku si stoupne nevěsta. Účastníci souboru chytanou okraje látky a rozpohybují ji. Pomocí látky vytvoří pomyslnou kuklu z nevěsty, pouze však do jejího pasu. Vše se opět odehrává za zvuků veselé hudby. Při druhé polovině písně členky souboru nazpět rozprostírají látku na podlahu a osvobozují nevěstu.

Po tradičních obřadech, které jsou přizpůsobeny novomanželům, se začne ansámbl věnovat také ostatním hostům. Jednou z oblíbených národních her je „Ленточная карусель“ (viz str. 12). Kruh symbolizuje nekonečné štěstí, které hosté přejí novomanželům.

Další veselý moment nastává v podobě hry „Народный оркестр“. Při kterém sami hosté hrají na různé zvukové nástroje. Členové souboru zpívají a tančí přímo s hosty. Snaží se tak vytvořit národní orchestr. Tradiční svatební hra Подушечка²⁹ patří

²⁷ Тамtéž.

²⁸ СВАДЬБЫ. Фольклорный-ансамбль.рф [online]. [cit. 2017-02-02]. Dostupné z: <http://www.фольклорный-ансамбль.рф/rus/weddings.php>

²⁹ Русская народная поцелуйная свадебная игра.

mezi nejoblíbenější. Podle ruského zvyku se hosté líbají na tváře třikrát s člověkem, kterému na hlavu nasadí krásný věneček.

Folklorní soubor „Perepoloch“ organizuje svatební program na přání novomanželů. Minimální sestavení kolektivu čítá pět členů, hrajících na akordeon a buben. Na přání klienta se soubor může rozrůst o další zpěváky, balalajkistu nebo dudáka. Do programu můžou být zahrnuty národní ruské tance jako „Кадриль“, „Марийского“ nebo „Подгорная“. Na závěr celého programu členové souboru zpívají píseň „Будьте здоровы, живите богато“.³⁰

d) Nový rok

I oslava Nového roku je jednou z příležitostí, při které soubor vystupuje. Spolu s kolektivem se podílí na vystoupení také profesionální herci, převlečení do kostýmů jako jsou Петрушка, Матрёна, Медведь. Pomáhají souboru bavit hosty pestrým programem a různými hrami. Při vystoupení se objevuje Дед Мороз a Снегурочка, kteří se zdraví s hosty a rozdávají dárky. Pro dětskou oslavu Nového roku se k představení připojují postavy, jako jsou Баба Яга, Кощей Бессмертный, Белый зайчик, Дед да Бабка.

Následuje ruský národní obřad „Чарочка“, při kterém se zpívá veselá lidová píseň „В лесу родилась ёлочка“. Za doprovodu harmoniky členové souboru i účastníci setkání tančí chorodov a veselí se.

Jednou z oblíbených částí programu je kruhový tanec zvaný „Капустка“. Jedná se o ruský obřadný tanec, o kterém se traduje, že přináší tanečnickům bohatství do nového roku. Za pomoci malých zdobených ručníků s ruskými ornamenty se tanečníci spojí v jeden kruh, jehož směr určuje hlavní členka.

Soubor nabízí klientům velké spektrum zajímavých her a tanců. Jedním z nich je ruský tradiční tanec „Марийского“. Členové souboru si vybírají tanečního partnera z řad hostů. Tanec se skládá z jednoduchých pohybů a není nijak složitý. Ale za to je velmi

³⁰ СВАДЬБЫ. Фольклорный-ансамбль.рф [online]. [cit. 2017-02-10]. Dostupné z: <http://www.фольклорный-ансамбль.рф/rus/weddings.php>

oblíbený a efektivní. Začíná se pozvolna, pomalu se však zrychluje. Právě díky jeho dynamičnosti a prostosti mají hosté tento tanec rádi.

Poté následuje několik ruských lidových rituálů pro zdraví, štěstí a bohatství v novém roce. Do všech částí programu jsou zahrnuti hosté, právě to dělá setkání osobnějším a veselejším.³¹

1.3.3 INTERVIEW S VEDOUCÍ SOUBORU

1. Что вы предпочитаете, традиционный русский фольклор или новые тенденции?

Я и мы предпочитаем традиционный русский фольклор. Но фольклор должен развиваться, так как на него всегда оказывалось влияние технического характера, религиозного, политического и т.д. Поэтому новые тенденции это вполне естественное развитие фольклорной музыки. Интересно, что будет считаться фольклором через 200 лет?

2. Что привело Вас к фольклору?

К фольклору нас всех или большинство из нас приводят занятия фольклором в музыкальных школах и кружках в детстве.

3. Которую программу вы считаете самой любимой?

Любимые программы это те, в которых присутствуют весёлые пес

4. Вы сотрудничаете с каким-то другим ансамблем?

Фольклорных ансамблей в Москве не много и мы все хорошо знакомы друг с другом и конечно сотрудничаем.

5. Только в Московской области выступает или также в других областях?

Мы выступаем в основном в Москве и Московской области.³²

³¹ НОВЫЙ ГОД. *Фольклорный-ансамбль.рф* [online]. [cit. 2017-02-12]. Dostupné z: <http://www.фольклорный-ансамбль.рф/rus/newyear.php>

³² Na základě emailové korespondence s vedoucí souboru „Perepoloch“ Натальей Красановой, která se uskutečnila 20. února 2017.

1.4 SOUBOR „LJUDI VOLNYE“

1.4.1 ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA SOUBORU

Ruský folklorní soubor „Ljudi volnye“ vznikl v roce 2014. I přes krátkou dobu působnosti na ruské hudební scéně mají za sebou mnoho úspěšných vystoupení, a to nejen v Ruské federaci, ale i v zahraničí. Své programy představují zejména v moskevském regionu a v blízkých městech, soubor se zde stal velmi oblíbeným. Nebrání se však ani vystoupení v jiných regionech.

Soubor se může pyšnit širokým žánrovým rozsahem, pod který spadá tradiční kozácký pěvecký i taneční folklor. Věnují se tradičnímu kozáckému folkloru, inspiraci čerpají z dochovaných pěveckých sborníků. Ale i folklor jde s dobou, a proto členové kolektivu stylizují určité písně do moderní podoby. Využívají nových folklorních tendencí, avšak základ zůstává tradiční. Kromě toho, někteří členové vytváří své vlastní hudební folklorní díla.³³

Mezi stálé programy, se kterými vystupují, patří Masopust v kozáckém stylu, svatební obřad, Nový rok, oslavy svátků „День Победы“ a „День Города“, různá jubilea nebo také zasvěcení mezi kozáky. Nejedná se pouze o tyto vystoupení. V letošním roce se představili v projektu „Русское сердце“, tzv. encyklopedie hudebního života. Dále také na folklorních festivalech, jako například „Открытый фестиваль современной народной музыки осенины“ v Moskvě.³⁴

Daný kolektiv je seskupen ze sedmi profesionálních umělců, kterými jsou absolventi muzikálních škol. Mohou se chlubit značnými zkušenostmi ve folklorní činnosti. Vedoucím souboru je Роман Ломов. Mezi jeho schopnosti patří zpěv a hra na bicí hudební nástroje. Všichni členové jsou obdařeni kvalitním pěveckým projevem. Soubor oplývá pestrostí hudebních nástrojů, jako jsou: akordeon, píšťala, housle, balalajka, dechové nástroje, loutna nebo basa. Nachází se zde pouze dvě ženy, obě zpívají. Jedna doprovází kolektiv na flétnu, druhá na housle³⁵

³³ Na základě emailové korespondence s vedoucím souboru „Ljudi volnye“ Романом Ломовым, která se uskutečnila 1. března 2017.

³⁴ СОБЫТИЯ. *Volnye.ru* [online]. [cit. 2017-03-02]. Dostupné z: <http://volnye.ru/novosti>

³⁵ Ансамбль казачьей песни "Люди Вольные" - артисты ансамбля. In: *Volnye.ru* [online]. [cit. 2016-02-03]. Dostupné z: <http://volnye.ru/kollektiv>

Soubor dostal několik hodnotných ocenění na folklorních festivalech. Také mají nespočet děkovných dopisů od pořadatelů různých společenských akcí. Na festivalu „Русское поле“ obdrželi diplom za nejlepší folklorní soubor, na kterém bylo napsáno: „За яркое, запоминающееся выступление и ценный вклад в сохранение и приумножение традиций русского музыкального фольклора.“

V roce 2015 na veletrhu mezinárodního umění v Ruské federaci byl kolektiv odměněn oceněním: „За сохранение и развитие традиций народного творчества, высокое профессиональное мастерство и активное участие в культурной программе.“³⁶

Ke kozáckému umění neodmyslitelně patří i národní kroje. Mužský kroj se skládá ze spodního oblečení, tzv. нижняя одежда. Jeví se základem celého kroje a patří sem plátěné kalhoty a košile. Kalhoty jsou široké a šijí se z bílého plátna. Lem kolem pasu je přizpůsoben k použití řemene. Košile měla většinou zapínání v podobě knoflíku, a to buď měděného, cínového nebo skleněného. Rozparek pro oblékání ruských košilí není ve středu hrudi, ale na boku. Některé typy košilí byly vyšívané u krku nebo na konci rukávů.

Svrchní oblečení neboli „верхняя одежда“ se odívá na spodní část kroje a celý ho zakrývá. Výrazným prvkem se jeví „бешмет“ červené barvy. Je to prošitý plášť s dlouhými rukávy, který je nad pasem stáhnutý černým opaskem. Spodní část kroje se skládá z černých dlouhých kalhot. A na červený kaftan si členové souboru oblékají „чекмень“ – černý plášť dlouhý po kolena, šitý z hutného materiálu.

Pokrývky hlavy jsou důležitou součástí mužského kroje. Byly symbolem sounáležitosti hospodářů ke kozáctvu. Čepice se od sebe liší velikostmi, barvou i tvarem. Pro soubor „Ljudi volnye“ jsou typické nízké černé pokrývky hlavy.³⁷

Ženské kozácké kroje se od sebe dříve velmi lišily. Každý kozácký rod nebo vojsko měli svůj osobitý oděv. Záleželo i na detailech, jestli je žena vdova nebo nevěsta, na bohatství nebo také na počtu dětí.

Podobně jako u mužského kroje se dělí na spodní a svrchní oděv. Spodní část ženského kroje se skládá z dlouhé košile, tzv. „рубаша“. Jeví se základním elementem

³⁶ НАГРАДЫ. *Volnye.ru* [online]. [cit. 2017-03-06]. Dostupné z: <http://volnye.ru/awards>

³⁷ А. N. LOGINOV. *Kostium donskogo kazachestva v XVI-XIX vekakh*. Volgograd: PrinTerra, 2008, s. 36-58. ISBN 9785984240956.

celého oděvu a šije se z bílého plátna. Vrchní část košile je sšitá z tenkého plátna, zatímco spodní díl z hrubšího. Členky souboru se prezentují v nezdobných bílých košilích s rukávy po lokty, pod kterými nosí široké nohavice.

Ke svrchní části kroje patří zdobný sarafán – dlouhé šaty bez rukávů, oblékající se přímo na košili. Ačkoli se sarafány považují za ruský národní oděv, poprvé se tento termín objevil ve 14. století. Vyrábí se z plátna, jsou zdobené vzorovými tkáněmi, hedvábím, brokátém, vyšíváním nebo portou. Mohou být různých barev a vzorů.

Dále přiřazujeme k vnějšímu oděvu sukně, šaty, kožich nebo kabát. Kožich je tradičním zimním kozáckým oděvem, dlouhým až po paty. Vyrábí se z kožichu lišky nebo kuny, a nahoře se zdobí brokátém nebo hedvábím.

V poslední řadě je potřeba zmínit také ozdoby, které k ženskému kozáckému kroji neodmyslitelně patří. K základním patří ozdoby hlavy, krku, uší, rukou a také ramen. Členky kolektivu „Ljudi vol'nye“ upřednostňují stříbrné náušnice s perlami. Kolem krku mají zavěšené různobarevné korále.³⁸

1.4.2 PROGRAMY A VYSTOUPENÍ

a) Svatba

V dřívějších dobách kozáci slavili svatbu v rozpětí několika dní. Scházela se pomalu celá vesnice a několik dní, ba i dokonce týdnů oslavovali, pomocí písní, tanců a kozáckých her. Svatba se skládala z několika etap, z nichž každá měla svůj posvátný význam. Soubor „Ljudi vol'nye“ nabízí svatebčanům ocitnout se v atmosféře starobylých svátků ruských předků. Vystupují tradičním obřadním vykoupením nevěsty a obohacují atmosféru celého dne, díky osobitým vstupům kozáckého stylu. Při obřadu „Выкупа невесты“ přichází ženich s družbou k nevěstě domů. Za doprovodu hudby, průpovědek a různých svatebních her. V průběhu celého svatebního dne soubor nabízí své vystoupení s kozáckými písněmi, lidovými hrami, tancem a společenskými hrami.³⁹

³⁸ A. N. LOGINOV. *Kostium donsogo kazachestva v XVI-XIX vekakh*. Volgograd: PrinTerra, 2008, s. 74-142. ISBN 9785984240956.

³⁹ КАЗАЧИЙ АНСАМБЛЬ НА СВАДЬБУ!. *Volnye.ru* [online]. [cit. 2017-03-07]. Dostupné z: <http://volnye.ru/svadba>

b) Kozácký tanec

Folklorní ansámbl „Ljudi vol'nye“ se kromě zpěvu a hry na lidové nástroje zabývá také tradičním kozáckým tancem. Choreografem se jeví profesionální tanečník Александр Лавров, který ve svých sestavách nechává vyniknout kozácké rytmičnosti a složitým prvkům.⁴⁰

Воспитание через танец ритмической координации движений, силы, ловкости было одной из важнейших функций танца в культуре казачества. В связи с этим следует выделить наиболее самобытную форму танцевальной культуры казаков - военные танцы. Обряды, народные праздники, игрища донских казаков имеют славянские корни, поэтому следует отметить их идентичность праздникам и обрядам русского населения, но в силу ассимиляции с другими этносами они имеют определенные особенности. В связи с этим, основу танцевальной культуры казаков составляет русский народный танец со стилистическими особенностями донского региона, и особым характером исполнения, свойственным духу казачества⁴¹

c) Den vítězství

Soubor se specializuje také na oslavu Dne vítězství. Celý program se skládá z devíti písní, o slavných ruských vojevůdcích. Součástí představení jsou i básně, které složil Евгений Юрьевич Меркулов. V roce 2016 vystoupili s tímto programem v „Центральном Доме работников искусств и Московском Историко-этнографическом театре“. Některé úryvky mohou zaslechnout posluchači rádia „Наше Подмосковье“. Jak sám vedoucí souboru Роман Ломов prohlásil, toto vystoupení patří k jejich nejoblíbenějším.⁴²

⁴⁰ КАЗАЧЬИ ПЛЯСКИ. *Volnye.ru* [online]. [cit. 2017-03-15]. Dostupné z: http://volnye.ru/proyekty/article_post/kazachi-ritmy

⁴¹ В.О. Фастов. Народный казачий танец. In: ФГБОУ ВО МГУТУ им. К.Г. Разумовского (ПКУ) [online]. s. 29 [cit. 2017-03-15]. Dostupné z: http://www.mgut.ru/materialy-kazachikh-kadetskikh-korpusov/programs/hudojestvenno_esteticheskie/nkt.pdf

⁴² ПЕСНИ КО ДНЮ ПОБЕДЫ. *Volnye.ru* [online]. [cit. 2017-03-16]. Dostupné z: http://volnye.ru/proyekty/article_post/pesni-ko-dnyu-pobedy

1.4.3 INTERVIEW S VEDOUCÍM SOUBORU

1. Что Вы предпочитаете, традиционный русский фольклор или новые тенденции?

В творчестве ансамбля казачьей песни "Люди вольные" органично сочетаются как традиционный фольклор, например: - "На речке Камышинке", "Али вы, кубанцы", "Наш Скобелев-генерал", "Сударушка" и т. д. так и стилизации (т.е. "новые тенденции") . - "Атаман Платов", "Морошка", "Нам жить - не тужить" и т.д. Кроме того, исполняются авторские произведения участников ансамбля: - "Степь моя" (Ю. Капля), "Шел с войны казак" (О. Панков), "Проулучки" (В. Матюхин), "Бакланов" (Р. Ломов)

2. Что привело Вас к фольклору?

У всех артистов ансамбля свой путь к фольклору. Художественный руководитель Роман Ломов получил полноценное образование, закончил музыкальную школу, училище и Академию музыки по классу народного хора и оркестра. Помимо управления ансамблем проводит мастер-классы по русскому этническому инструментарию.

3. Которую программу Вы считаете самой любимой?

Программа о прославленных казачьих полководцах - 9 песен каждую из которых предваряет стихотворение нашего современника Евгения Меркулова.

4. Вы сотрудничаете с каким-то другим ансамблем?

Многие из участников ансамбля помимо "Люди вольные" имеют side-project, например группа "Солнечный блюз", "Сутра подсолнуха", "Акустические ботинки", "Иван Купала", "Рассея", "Истоки".

5. Только в Московской области выступает или также в других областях?

Основной концертный ареал выступлений "Людей Вольных" - Московский регион и ближние города. Также на счету коллектива выступления в городах Сыктывкар, Пенза, Тула, Ташкент (Узбекистан). Будем рады приехать с выступлениями в Чехию!⁴³

⁴³ Na základě emailové korespondence s vedoucím souboru „Ljudi volnye“ Романом Ломовым, která se uskutečnila 17. března 2017.

2 ODLIŠNOSTI

2.1 ZÁKLADNÍ ODLIŠNOSTI SLEDOVANÝCH SOUBORŮ

Zásadním rozdílem, který můžeme sledovat u výše zmíněných folklorních souborů, se jeví samotné zaměření. Zatímco soubor „Perepoloch“ čerpá z tradičního ruského folkloru, soubor „Ljudi voľnye“ je typickým představitelem kozácké kultury. Samozřejmě na oba soubory mají vliv nové moderní směry a projevují se i na jejich tvorbě. Kolektiv „Ljudi voľnye“ se více snaží o novodobější pojetí ruského folkloru, někteří členové se můžou chlubit vlastními hudebními skladbami.

Za shodný rys můžeme považovat činnost souborů. Oba ansámby se zaměřují jak na pěveckou, hudební, tak i taneční složku. Shodně vystupují na tradičních slavnostech, jako je Masopust, Nový rok nebo na svatebních obřadech. Rozšířenou nabídku vystoupení má soubor „Perepoloch“, pod něhož spadá první a doposud jediná agentura v Rusku, která se zaměřuje na pořádání ruských tradičních slavností. Specializují se jak na tradiční programy typu Velikonoce, tak i na lidová řemesla nebo zapůjčování národních kostýmů a fotografování se v nich. Oba dva soubory se snaží o zapojení hostů do vlastních vystoupení, ať už se jedná o taneční složku nebo o hry. Představení se pak stává daleko osobnějším a větším zážitkem pro hosty.

Soubor „Perepoloch“ se představuje s programy, oplývající veselými písněmi a zábavnými hrami. Mezi ně řadíme zejména Vánoce, Velikonoce, svatební hostinu nebo Masopust. Oproti tomu v druhém kolektivu najdeme i méně veselý program – Den vítězství. Téma války a opěvování devíti ruských vojevůdců. Také vyniká básněmi, které jsou součástí tohoto představení.

Na svatbu je možné si pozvat jeden nebo druhý soubor. V některých prvcích se odlišují, zejména protože kolektiv „Ljudi voľnye“ se zaměřuje na kozácký folklor. Svatba se skládá z několika různých etap, každá z nich nese svůj význam. K důležitému bodu programu patří vykoupení nevěsty. Zatímco soubor „Perepoloch“ má přichystané tradiční ruské svatební zvyky. Jako jsou přípitek z pomalované skleničky, klanění se novomanželům nebo tanec s nadýchanou látkou, do které zahalují nevěstu. Za shodné rysy považujeme pestrý program, plný svatebních her, tanečních a pěveckých vystoupení a různých svatebních rituálů.

K vizuálnímu projevu u folklorních souborů neodmyslitelně patří jejich tradiční oděvy a ozdoby. U souboru „Perepoloch“ převládají pestrobarevné složité tradiční kostýmy. Ženské kroje jsou krásně zdobené, celkový vzhled doplňují ozdoby na krku a pokrývky hlavy v podobě čelenek. Mužské kroje se skládají z plátěné košile a kalhot. U druhého souboru ženy nosí jednodušší kroje. Skládají se z bílé košile, která je základním elementem ženského kroje. Dále si oblékají dlouhé barevné šaty bez rukávů neboli sarafan. Na krku mají ozdobné korále, na uších stříbrné náušnice s perlami. Na rozdíl od druhého souboru však nenosí žádné doplňky na hlavě. Pro kozácký mužský kroj jsou základem bílé plátěné kalhoty a košile, tato část kroje však nejde vidět. Na ni si oblékají červený prošívaný plášť s dlouhými rukávy, který je nad pasem stáhnutý černým opaskem a černé kalhoty. Součástí mužského kroje je ještě černý plášť dlouhý po kolena a pokrývky hlavy - nízké černé čepice.

Početem členů převyšuje kolektiv „Perepoloch“, a to jak počtem mužů, tak i žen. Na každé vystoupení je minimální počet umělců, v případě většího zájmu ze strany pořadatele, může soubor své vystoupení rozšířit o další členy. V druhém souboru se jich nachází pouze sedm, z toho dvě ženy, které zpívají a zároveň zastupují i hudební doprovod na housle a flétnu. I s méně početným souborem se může přichystat kvalitní vystoupení, záleží na snaze a schopnostech účinkujících.

Po instrumentální složce se soubory shodují. V obou ansámblech členové doprovázejí pěveckou složku pomocí bicích nástrojů, balalajky, houslí a dechových nástrojů jako například flétny. Někteří členové hrají na více hudebních nástrojů. Všichni členové jsou zkušení a talentovaní hudebníci a zpěváci, kteří získali vzdělání na hudebních školách.

Můžeme porovnat délku působení na hudební scéně. Kolektiv „Perepoloch“ vznikl v roce 2008, oproti tomu soubor " Ljudi vol'nye" funguje pouze tři roky. I přes rozdílnou dobu působnosti na folklorní scéně, oba dva soubory nabyly na popularitě a mohou se chlubit nespočtem vystoupení. Tento fakt je nejenom důkazem toho, že folklor je v dnešní době oblíbenou součástí společenského života, ale také poukazuje na to, že zcela nezáleží na délce činnosti souboru, ale na potencionálu vedoucího a členů kolektivu.

Následujícím shodným rysem se jeví moskevský region, ze kterého oba soubory pochází. V této oblasti se nachází několik folklorních ansámbľů. Koná se zde také nespočet festivalů v průběhu celého roku, na kterých se mohou kolektivy prezentovat se svou tvorbou. Oba dva soubory vystupují především v hlavním městě a jeho nejbližším okolí. Soubor „Ljudi voľnye“ navíc zavítal do vzdálenějších měst, a dokonce i do zahraničí, přesněji řečeno do Uzbekistánu.

I přes několik rozdílných rysů, kolektivy spojuje hlavní – a to láska k folkloru. Jedná se o činnost, ve které nestačí, aby byl člověk talentovaný muzikant nebo nadaný tanečník. Je potřeba do vystoupení předat i kousek ze své osobitosti a přenést radost na diváky nebo posluchače. I díky tomuto folklor neumírá, naopak je čím dál více oblíbenější.

2.2 ODLIŠNOSTI SLEDOVANÝCH SOUBORŮ V REGIONU

V moskevském regionu se nachází několik folklorních souborů. Mimo dva soubory, již výše zmíněné, se zaměříme i na jiné, analyzujeme jejich tvorbu a poté vzájemně porovnáme.

Soubor „Veremij“ se orientuje na kozácký pěvecký folklor. Kolektiv začal vznikat v létě roku 2010, kdy byl součástí ještě druhého souboru. 2. září 2011 se konal křest a vznikl již samostatný soubor „Veremij“. Napsali o sobě: „Мы стараемся сохранить традиции и культуру наших славных предков, которые сквозь века дошли до нас через наших отцов и дедов, а также других носителей этих традиций и культуры.“

Zakladatelem a vedoucím souboru je Кузнецов Александр Владимирович. Jeho matka Кузнецова Таисия Васильевна je tvůrčí osobou a srdcem celého kolektivu. Velká zásluha na vzniku a rozvoji souboru patří faráři Георгию, který je jejich dobrým rádčem a pomocníkem v těžkých chvílích. Můžeme si všimnout, že i folklor úzce souvisí s duchovenstvem.

Sestava skupiny je menší, čítá pouze šest členů, z toho tři ženy. Ne všichni členové mají hudební vzdělání. Avšak po určitém čase, hodinách práce a hudebních zkouškách, mohou směle vystupovat na různých společenských akcích, koncertech a národopisných festivalech.

Jejich repertoár se skládá z několika programů, se kterými pravidelně vystupují. Postupně své vystoupení různě obměňují a aktualizují. Jedná se o historické, lyrické, obřadné bloky, tradiční písně a duchovní básně. Od založení souboru po současnost absolvovali nespočet koncertů, festivalů, slavností a dalších společenských akcí.

Jejich hlavním cílem je zachovávání a neustálé rozšiřování povědomí o tradičním kozáckém folkloru v moderní době.⁴⁴

⁴⁴ Ансамбль «Вэрэмий». [Http://folkrussia.ru](http://folkrussia.ru) [online]. [cit. 2017-03-24]. Dostupné z: http://folkrussia.ru/index.php?id=4&tx_mhbranchenbuch_pi1%5Bdetail%5D=93&cHash=02fe38d72872935eba96f15d4dba9088

Následujícím folklorním souborem v moskevské oblasti je kolektiv „Teremec“. Jejich hlavním zaměřením, na rozdíl od předchozího souboru, se jeví jak pěvecká, tak i taneční stránka. Soubor vznikl v roce 1983. V tomto roce byl soubor založen jako amatérský pěvecký kolektiv. V roce 1991 se stal plnohodnotným tanečně – pěveckým souborem.

Zakladatelkou a dlouholetou vedoucí souboru je Щеглова Галина Петровна. Jedná se o mladický soubor, který čítá několik dětí různých věkových kategorií. Od šestiletých až po třidvacetileté. Všechny však spojuje společná myšlenka – láska k folkloru. Napsali o sobě: „Этот коллектив был создан не для статистики или какой-то галочки в отчетной документации, а для того, чтоб показать, как богата и прекрасна русская культура, русская душа человека.“

Většina členů, kteří vystupovali nebo i nadále vystupují, mají hudební nebo taneční vzdělání. Repertoár skupiny čítá více než 250 písní a asi 15 obřadných scén. Vedoucí souboru se snaží, aby každé dítě dostalo svůj prostor k vyjádření své kreativity a schopností.

Soubor se podílel na několika festivalech. Například v roce 2015 vystoupil na ruském meziregionálním festivalu „Троицкие обереги“, kde dostali ocenění v mladší i starší věkové kategorii.⁴⁵ Dále se v roce 2013 zúčastnili mezinárodního festivalu „Танцуй и пой, Россия молодая!“, který se odehrál v Moskvě. Soutěži se účastnilo více než 400 mladých lidí ve věku od sedmi do pětatřiceti let. A právě soubor „Teremec“ tuto soutěž vyhrál.⁴⁶

Následujícím kolektivem z moskevského regionu je „Igranice“. Jedná se o dětský folklorní soubor. Byl založen v roce 2016 a vedoucí souboru je Екатерина Константиновна Кондрашова. V kolektivu se nachází 10 členů, jedná se pouze o mladá děvčata do věku patnácti let. Hlavním charakteristickým rysem souboru je velmi opatrný postoj k národnímu umění. Snaží se o moderní a autentické pojetí tradičního folkloru.

⁴⁵ Фольклорный ансамбль «Теремец». [Http://folkrossia.ru](http://folkrossia.ru) [online]. [cit. 2017-03-24]. Dostupné z: http://folkrossia.ru/index.php?id=4&tx_mhbranchenbuch_pi1%5Bdetail%5D=334&cHash=d8bce1372dfa60f0f98c2661bc7d8c50

⁴⁶ Фольклорный ансамбль «Теремец» (ЖДШИ) стал дипломантом конкурса «Танцуй и пой, Россия молодая!». [Http://zhukvesti.ru](http://zhukvesti.ru) [online]. [cit. 2017-03-25]. Dostupné z: <http://zhukvesti.ru/articles/detail/33425/>

Jejich cílem je, aby jejich tvorba byla blízká modernímu člověku, srozumitelná, a aby dokázaly přenést pravdivý tradiční obraz do novodobé podoby.⁴⁷

Stejně jako u předchozího dětského souboru, se i tento účastní různých konkurzů a folklorních festivalů. V roce 2016 získal první místo na mezinárodním festivalu hudebně – umělecké tvorby „Звуки и краски столицы“.⁴⁸

V moskevském regionu se nachází několik folklorních souborů. Ať už se jedná o soubor zaměřený na tradiční ruský folklor, kozácký soubor nebo dětský kolektiv. Všechny tyto ansámby se snaží o uchování tradic a oživení folkloru. Některé se více drží tradičního folkloru, jiné soubory se pokouší přijít s novými alternativami.

Pokud srovnáme kozácké soubory „Ljudi voľnye“ a „Veremij“ je zde jeden zřetelný rozdíl. Zatímco u souboru „Ljudi voľnye“ jsou všichni členové zkušení a vzdělání hudebníci, u druhého souboru někteří začínali bez většího hudebního vzdělání a zkušeností. Avšak i přes to se kolektivy mohou rovnat a vystupovat na akcích stejné úrovně. Tento fakt nás utvrzuje v myšlence, že více záleží na pílě a vytrvalosti jedinců. Samozřejmě určitý talent nebo cit k hudbě je nezbytný. Avšak pokud se člověk opravdu snaží, může dosáhnout velkých pokroků a výsledků.

Soubor „Veremij“ je více zaměřený na duchovenstvo. Jejich kolektiv je pod záštitou faráře, který je na folklorní cestě podporuje a dodává jim síly. Můžeme ve výčtu program najít také duchovní básně. Ať už se jedná o duchovní básně nebo vojenské básně ke Dnu vítězství, všimneme si, že lyrika také úzce souvisí s folklorem.

Soubor „Ljudi voľnye“ se více specializuje na veselejší programy. Jako je svatba, Masopust nebo Vánoce. Jedná se o tradiční události v roce, které se oslavují právě tancem, zpěvem a různými tradicemi. Kolektiv „Veremij“ má ve svém repertoáru také tyto obřadné programy. Ale navíc se zaměřuje na historickou, lyrickou a duchovní stránku. Díky tomuto souboru vyniká a je osobitý.

⁴⁷ Фольклорный ансамбль «Игранице». *Http://folkruussia.ru* [online]. [cit. 2017-03-25]. Dostupné z: http://folkruussia.ru/index.php?id=4&tx_mhbranchenbuch_pi1%5Bdetail%5D=253&cHash=a672aa16a0e1811ffc8cfebc4cbc781

⁴⁸ Ансамбль «Игранице» из СДК «Богослово» занял первое место на международном конкурсе-фестивале. *In-schelkovo.ru* [online]. [cit. 2017-03-26]. Dostupné z: <http://in-schelkovo.ru/novosti/kultura/26-04-2016-14-50-28-ansambl-igranitse-iz-sdk-bogoslovo-zanyal-pervoe-m>

V neposlední řadě je potřeba zmínit také dětské a mládežnické folklorní soubory. U dvou sledovaných dětských souborů „Teremec“ a „Igranice“ si můžeme všimnout rozdílného rysu. Kolektiv „Teremec“ se snaží poukázat na to, jak krásná je ruská národní kultura a snaží se ji vyzdvihnout ve své tvorbě. Soubor „Igranice“ čerpají také z národního dědictví, ale právě svou tvorbu se snaží přizpůsobit modernímu člověku a moderní době.

Pokud srovnáme výše zmíněné dětské soubory a námi vybrané, můžeme vyvodit jeden závěr. Nezáleží na věku členů kolektivu, i mladší seskupení mohou přijít s novými tendencemi a moderními prvky. Závěrem můžeme říci, že na všechny sféry života, včetně kultury a umění, má vliv dnešní moderní společnost.

3 MEDIÁLNÍ OHLASY

3.1 INTERNET A SOCIÁLNÍ SÍTĚ

V dnešní moderní době se internet stal důležitým zdrojem pro čerpání informací. Hlavně díky jeho aktuálnosti a snadné dostupnosti. Stal se také místem, kde mnoho, nejen mladých lidí, vyjadřuje své myšlenky a názory. K novodobým sociálním sítím neodmyslitelně patří Facebook, Instagram nebo také Twitter. I folklorní soubory mohou tyto sociální sítě využít k prezentaci své tvorby. Oba dva kolektivy vznikly nedávno, proto jim to není cizí, spíše naopak. Zaměříme se na oficiální stránky souborů a sociální sítě, na kterých se prezentují. Prozkoumáme, jaké mediální ohlasy mají soubory „Perepoloch“ a „Ljudi vol'nye“.

3.1.1 SOUBOR „PEREPOLOCH“

Soubor „Perepoloch“ má svou vlastní oficiální stránku na internetu.⁴⁹ Na této stránce najdeme veškeré informace o kolektivu. Nachází se zde detailní popisy všech vystoupení, které soubor nabízí. Patří mezi ně: svatební program, jubileum, Nový rok, Vánoce, Velikonoce, Masopust a také program pro cizince. Nechybí zde ani základní informace o tom, kdy soubor vznikl, kdo je jeho vedoucím a kontaktní údaje. A v neposlední řadě nechybí popis členů, kterými soubor disponuje a na jaké hudební nástroje hrají.

Pod soubor spadá agentura „Первого Русского Фолк-Ивент-Агентства“, která vznikla souběžně se souborem „Perepoloch“. Agentura má k dispozici také své vlastní internetové stránky.⁵⁰ Nachází se zde podrobný popis představení a programů, které nabízí. Ale také nabídka řemesel jako jsou kovářství, hrnčířství nebo výroba dřevěných výzdob. Agentura poskytuje zájemcům zapůjčení různých kostýmů nebo výzdobu sálu pro určitou příležitost.

⁴⁹ Главная. *Фольклорный-ансамбль.рф* [online]. [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: <http://www.фольклорный-ансамбль.рф/>

⁵⁰ *Folkagency.ru* [online]. [cit. 2017-03-28]. Dostupné z: <http://www.folkagency.ru/>

Na oficiálních stránkách souboru se nachází fotografie z různých akcí, které dokreslují celkový popis souboru. Také se zde nachází videa z vystoupení, většina těchto videí jsou k dispozici na jejich internetovém video kanálu.⁵¹ Návštěvníci stránek si mají možnost prohlédnout a poslechnout videa z různých představení. A možná právě díky této vizuální stránce si poté kolektiv objednají na svou společenskou událost. K videím je možnost dát tzv. palec nahoru a vyjádřit tím, že se nám právě toto video líbí. Také můžeme přidat svůj vlastní komentář. Těchto možností v dnešní době využívá hodně uživatelů.

K videu „Свадьба в русском стиле ансамбль Переполох“ se vyjádřili jejich fanoušci, jeden z nich napsal: „Привет с Красной Площади. Спасибо Вам. Буду знать, на всякий случай, где Вы. Удачи Вам.“

Druhý posluchač roznamenal: „Это называется - работать от души. Душевность во всем“.⁵²

Mimo dvou výše zmíněných webových stránek se může folklorní soubor „Perepoloch“ dohledat také na sociální síti Facebook. Se svými fanoušky zde sdílí fotografie, ať už z vystoupení nebo z přípravy na něj. Najdeme zde také odkazy na videa, základní informace o kolektivu a příspěvky o tom, co nového v souboru proběhlo. Nejedná se však o časté příspěvky, nejnovější příspěvek je z roku 2015.⁵³

Podle aktuálnosti a četnosti přidávání příspěvků na tuto sociální síť můžeme soudit, že členové souboru více upřednostňují svoji oficiální stránku, kde mají své veškeré informace, které aktualizují a doplňují.

3.1.2 SOUBOR „LJUDI VOĽNYE“

I soubor „Ljudi voľnye“ má své oficiální webové stránky, které spravují kratší dobu, ale i přesto zde najdeme užitečné a aktuální informace. Jsou zde k dispozici

⁵¹ Videá. *Youtube.com* [online]. [cit. 2017-03-28]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/user/TheSuperBoyan/videos>

⁵² Свадьба в русском стиле ансамбль Переполох. *Youtube.com* [online]. [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=HjHEIIQc3o8>

⁵³ Hlavní stránka. *Facebook.com* [online]. [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/folkagency.event/>

základní informace o programech vystoupení, členech souboru, přehled ocenění, nebo také kontaktní údaje a odkazy na ostatní internetové stránky, na kterých se prezentují.

Na oficiálních stránkách souboru si můžeme přečíst ohlasy od posluchačů, jako například:

„Мое восхищение вами, ЛЮДИ ВОЛЬНЫЕ, не знает границ! Вы такие настоящие! А какой интересный репертуар! Вы профессионалы высокого уровня! А какой конферанс!) Вы - настоящие хранители наших традиций и корней! Так держать!“

Dále zde najdeme fotogalerii a videa. Podobně jako u předchozího souboru se videa odkazují na webovou stránku youtube.com.

K videu „Люди Вольные - Любо мне“, které má téměř 6 000 zhlédnutí, byly připsány komentáře: „Молодцы, красивая песня. Роман Ломов как всегда на высоте. Спасибо Вам за творчество.“

„Роман - молоток! Ребята, вы классно решили версию! Пойду ещё вариант расписывать.“⁵⁴

Počet zhlédnutých videí, komentářů k příspěvkům a ohodnocení potvrzuje fakt, že soubor nabývá na popularitě. Také si můžeme všimnout oblíbenosti vedoucího celého souboru, kterým je Роман Ломов. Tento talentovaný hudebník si získal obdiv nejen svých kolegů, ale i posluchačů. Častokrát ho zmiňují v komentářích a vyzdvihují jeho projev.

I přestože soubor vznikl teprve před třemi lety, na internetu se o nich dočteme na několika webových stránkách. Stejně jako svou tvorbu se snaží podat v moderním světle, tak i svůj kolektiv prezentují na novodobých oblíbených sociálních sítích, jako jsou: Facebook, Instagram a také na ruských sítích: В контакте, Одноклассники.

Sociální síť „В контакте“ spojuje osoby z celého světa na jednom místě. Úřední sídlo se nachází v Petrohradě. Využívají ji více než 95 milionů uživatelů, s možností nastavení jazyka, kterých je v nabídce více než 80.⁵⁵ Lidé zde mohou sdílet své

⁵⁴ Люди Вольные - Любо мне. *Youtube.com* [online]. [cit. 2017-03-31]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=yd8-oDuInqQ>

⁵⁵ Company info. *Vk.com* [online]. [cit. 2017-03-31]. Dostupné z: <https://vk.com/about>

fotografie, videa a příspěvky. Také je zde možnost vytvoření skupiny, kterou využil i soubor „Ljudi volnye“.

Na rozdíl od souboru „Perepoloch“ jsou členové kolektivu „Ljudi volnye“ na sociálních sítích velmi aktivní. Například 16. února 2017 zde soubor informoval o tom, že byli vybráni do moskevského projektu „Музыка в метро“, do kterého je zahrnuto 200 nejlepších hudebních skupin a zpěváků. Fanouškům se tento příspěvek líbil a gratulovali jim k úspěchu. Na jejich gratulace reagoval samotný soubor, který odpověděl:

„Для коллективов не практикующих ширпотреб - это прекрасная (и честная!) возможность познакомиться многочисленную зрительскую аудиторию со своим творчеством.“⁵⁶

Starší příspěvek z 3. prosince 2016, na kterém jsou fotografie z vystoupení a od souboru připsáno poděkování za skvělé publikum. Účastníci této akce se vyjádřili a fotografie okomentovali:

„Большая благодарность за столь позитивный концерт и потрясающее исполнение! С удовольствием придем на концерт в январе! Очень жду официальной записи песни Степь моя. Всем вам здоровья, вдохновения и времени!“

„Спасибо огромное! Весь концерт на одном дыхании! Интересная, разнообразная программа! Мне очень понравился концерт. Молодцы! Удачи,успехов вашему дружному коллективу!“⁵⁷

Ruská sociální síť „Одноклассники“ je prostředkem pro komunikaci mezi přáteli, sdílení fotografií, videí, nebo také hudby, filmů a seriálů. Ani na této webové stránce nechybí odkaz na soubor „Ljudi volnye“.

Sdílí zde více než 200 fotografií a přes 50 příspěvků, ve kterých se nachází informace o vystoupení, videa z koncertů, nebo různé úspěchy, kterých kolektiv dosáhl.

⁵⁶ Люди вольные - музыка в метро. *Vk.com* [online]. [cit. 2017-04-01]. Dostupné z: https://vk.com/lomovband?w=wall-87235468_519

⁵⁷ ЛЮДИ ВОЛЬНЫЕ. *Vk.com* [online]. [cit. 2017-04-01]. Dostupné z: https://vk.com/lomovband?w=wall-87235468_477

Podobně jako na ostatních sociálních sítích, fanoušci mohou příspěvky označit, že jim líbí, nebo je okomentovat.⁵⁸

Aby se kolektivy dostávaly do podvědomí lidí a byly stále známějšími, je potřeba nejen kvalitního výkonu, ale také dobré reklamy a prezentace vlastní tvorby. A že v dnešní moderní době je účinnou reklamou právě internet a sociální sítě, o tom není pochyb.

⁵⁸ ЛЮДИ ВОЛЬНЫЕ. *Ok.ru* [online]. [cit. 2017-04-01]. Dostupné z: <https://ok.ru/lomovband>

4 ZÁVĚR

Cílem této bakalářské práce byla charakteristika dvou ruských folklorních souborů „Perepoloch“ a „Ljudi voľnye“. Bylo charakterizováno umělecké zaměření, seskupení členů a jejich programy, se kterými vystupují. Na základě těchto charakteristik byly stanoveny rozdílné a shodné rysy u sledovaných souborů. Činnost ansáblů byla interpretována v kontextu daného regionu.

V rámci našeho hlavního cíle, jsme vytvořili několik dílčích cílů. V první kapitole jsme se zaměřili na obecnou charakteristiku ruského folkloru. Seznámili jsme se s dvěma principy ve vnímání folkloru v současném Rusku. První směr čerpá z tradičního folkloru, ale zároveň se nechává ovlivnit moderním uměním a členové souborů svou tvorbu upravují do vlastní podoby. V druhém principu se ansámby zaměřují pouze na propagaci tradičního ruského folkloru.

Následně byl prozkoumán folklor v moskevském regionu, ve kterém se koná velké množství společenských folklorních událostí. Na některé konkrétní festivaly jsme se zaměřili a nastínili základní pohled na událost. Populárnost a stále větší návštěvnost nás utvrzují v myšlence, že tradice a folklor nejsou v hlavním městě zapovězeny, ba naopak sdílí velký ohlas. Díky uskutečňování různých festivalů a konkurzů se folklor může i nadále rozvíjet.

Stěžejním bodem bakalářské práce byla charakteristika námi vybraných souborů. Jako první, jsme si vybrali kolektiv „Perepoloch“, který se zaměřuje na pěveckou i taneční složku. Soubor je relativně mladý a čítá dvanáct členů, hrajících na různé hudební nástroje. Specializuje se na sváteční programy, mezi které patří Masopust, novoroční program, Vánoce a Velikonoce, ale také vystupují na svatbách a jiných společenských událostech. Vystoupení zahrnují bohatý program, plný tradičních písní, tanců a zábavných her. Prezентují se v národních krojích, které jsou pro ženy typické pestrobarevnými šaty bez rukávů, tzv. sarafány a výraznými čelenkami. Mužský kroj se skládá z plátěných nohavic a košile, která je utáhnutá černým opaskem.

Celkový pohled na kolektiv dokreslil rozhovor s vedoucí souboru, který se uskutečnil pomocí e - mailové korespondence. Můžeme vyvodit následující závěry. Soubor upřednostňuje tradiční ruský folklor, avšak nedokáže zabránit vlivu moderního

života, proto se v jejich tvorbě můžou objevit novodobé prvky. K folkloru je přivedly především hodiny v muzikálních školách, které navštěvovali v dětství. Kolektiv spolupracuje s ostatními seskupeními v Moskvě, kde také vystupuje.

Druhý soubor „Ljudi voľnye“ působí na hudební scéně pouze tři roky. I přes krátkou dobu působnosti, je velmi známý a oblíbený. Kolektiv je typickým představitelem kozácké kultury, a to jak pěveckého, tak i tanečního folkloru. Sestava souboru čítá pouze sedm členů, kteří jsou profesionální umělci a absolventi muzikálních škol. Pěvecký projev doplňují bohatým spektrem hudebních nástrojů. K bohatému programu patří Masopust v kozáckém stylu, svatební obřad, Nový rok a další oslavy svátků, jubileí nebo také zasvěcení mezi kozáky. Na vystoupeních se prezentují v národních kozáckých krojích. Základem ženského kroje je plátěná košile, na kterou si oblékají sarafány. Z doplňků nosí stříbrné náušnice s perlami, na hlavě však žádné pokrývky nemají. Podobně je tomu i u mužského kroje, kde je základem plátěná košile a kalhoty. Na tento základ připadá červený prošíváný plášť s dlouhými rukávy a černé kalhoty.

Rozhovor nám poskytl i vedoucí souboru „Ljudi voľnye“. Položili jsme shodné otázky, abychom dostali srovnání mezi dvěma sledovanými kolektivy. Daný soubor čerpá z tradičního kozáckého folkloru, ale snaží se o nové pojetí a originální úpravy. Někteří členové dokonce vytvořili své vlastní umělecká díla a projekty. Soubor vystupuje převážně v Moskvě a nejbližším okolí, ale také výjimečně ve vzdálenějších městech, a dokonce v zahraničí.

Tématem druhé kapitoly byly dvě výzkumné otázky. Jaké jsou základní odlišnosti u sledovaných dvou souborů? Mezi stěžejní rozdíly spadá zaměření souborů, při čemž se první soubor zaměřuje na tradiční ruský folklor, druhý na kozácký. Délka působení na folklorní scéně je delší u souboru „Perepoloch“, a také převažuje počtem členů. Soubor „Ljudi voľnye“ se více snaží o moderní pojetí folkloru, zatímco kolektiv „Perepoloch“ se odkazuje na tradiční ruský folklor. Za shodné rysy můžeme považovat činnost souborů, mezi které spadá pěvecká i taneční složka. Také se shodují seznamem programů, se kterými vystupují. Spojuje je ale především láska k folkloru.

Jak se odlišují sledované folklorní soubory od jiných souborů v regionu? V této výzkumné otázce jsme se zaměřili na jiné soubory v Moskvě a provedli srovnání souboru „Ljudi voľnye“ a druhého kozáckého souboru. A také porovnali dětské soubory

s dospělými, kde jsme dospěli k závěru, že nezáleží na věku členů kolektivu, i mladší seskupení mohou přijít s novými tendencemi a moderními prvky.

V poslední kapitole bylo našim cílem prozkoumat, jaké jsou mediální ohlasy na dané kolektivy. Zaměřili jsme se zejména na oficiální internetové stránky souborů a sociální sítě. Závěrem můžeme konstatovat, že aktivita ansáblů na sociálních sítích je značná a přispívá k jejich popularitě. Návštěvníci stránek se nejednou kladně vyjádřili k umělecké činnosti souborů. A také zpětně hodnotili společenské události, kterých se zúčastnili.

Jako hlavní zdroje nám posloužily webové stránky souborů a folklorních sdružení. Dalším důležitým zdrojem pro nás byla e-mailová komunikace s vedoucími jednotlivých souborů, která nám dokreslila pohled na daný kolektiv. S využitím knižní literatury jsme získaly informace o tradičním ruském folkloru a národních krojích.

Závěrem můžeme prohlásit, že ruské folklorní soubory čerpají z tradičního folkloru. Avšak většina z nich se nechává inspirovat moderními prvky a novými tendencemi ve folkloru.

5 РЕЗЮМЕ

В бакалаврской работе мы ставим перед собой цель – характеризовать два русские фольклорные ансамбли Переполох и Люди вольные. Для этого мы отметили несколько подцелей, а именно охарактеризовать традиционный русский фольклор в области Центрального федерального округа, в городе Москва. Далее, мы создаем подробную характеристику, вышеупомянутых ансамблей. На основе этих характеристик мы определяем сходные и различные черты у данных коллективов, и также и других ансамблей в Москве. Вместе с тем, мы хотим сравнить отзывы СМИ на данные коллективы.

Настоящая работа состоит из трёх глав. Первую главу можно считать самой значительной. Она далее делится на четыре части.

Первая часть вкратце описывает вступление в проблематику современного русского фольклора. В ней мы ознакомились с двумя принципами презентации фольклора в настоящее время. Первое направление основано на традиционном фольклоре, но в то же время находится под влиянием современного искусства, и свое творчество формируют в собственную версию. Второе направление занимается только традиционным русским фольклором. В этой части взгляд на русский фольклор расширяется с помощью комментариев в конференции, которая проходила в Москве. На основе этого, мы можем сказать, что фольклор испытывает восхождение и необходимо, чтобы государство поддерживало фольклорные ансамбли.

Следующая часть описывает субъекты, которые относятся к Центральному федеральному округу, и фольклор существующий в столице Российской Федерации. Прежде всего мы специализировались на фольклорные фестивали, которые происходят в этом регионе. Некоторые из них мы детально описали. В Москве и окрестностях происходит большое количество фольклорных мероприятий. Этот факт нас утверждает в том, что в настоящее время фольклор в России не запрещён.

В следующих двух частях мы уделяли внимание двум главным ансамблям этой бакалаврской работы. В первой очереди мы охарактеризовали ансамбль Переполах. В начале приведены основные информации о том, когда коллектив возник, кто его главный ведущий, и какое у них главное направление. В коллективе находится двенадцать участников. В отдельной программе выступает данное количество членов, которое поёт, играет на музыкальные инструменты и танцует. К главным инструментам принадлежит аккордеон, ударные инструменты, балалайка, бубен и деревянные духовые инструменты.

К коллективу относится агентство Первого Русского Фолк-Ивент-Агентства, которое специализируется на организации праздничных мероприятий в русском народном стиле. Агентство возникло одновременно с данным коллективом.

Определённую часть работы мы уделяли русскому традиционному костюму. Женщины носят разноцветные сарафаны – это высокая юбка с плечиками. К этому надевали т.н. душегрейку – женский жилет. Для этого костюма характерны красивые головные уборы, например кокошник. Мужской костюм состоит из полотняной рубахи а длинных штанов. Составной частью рубахи является черный ремень.

В конце мы привели несколько программ, с которыми ансамбль выступает, и описали их. Основное внимание мы уделили Масленице, Рождеству, свадьбе и Новому году Во всех этих выступлениях коллектив показывает качественное искусство. Частью этих программ являются народные песни, весёлые игры и разные ритуалы.

В следующей части находится разговор с ведущей ансамбля Переполах Натальей Красановой, который она нам предоставила через e-mail. На основе этих ответов мы смогли создать несколько заключений. Коллектив предпочитает традиционный русский фольклор, но на него влияет современная жизнь, поэтому у них в творчестве иногда проявляются новые тенденции. У многих членов были фольклорные занятия в музыкальных школах. Что касается пространства, где они выступают, то это – прежде всего Москва и Московская область. Здесь они сотрудничают с несколькими фольклорными ансамблями.

В рамках этой части мы охарактеризовали фольклорный ансамбль Люди вольные. Коллектив существует на музыкальной сцене только три года, но несмотря на короткое время, он очень популярен. Это ансамбль казачьей песни, который состоит только из семи членов. Все члены являются профессиональными музыкантами. В ансамбле находится множество музыкальных инструментов: ударные инструменты, баян, свирель, скрипка, балалайка и лютня. Эти музыкальные инструменты подчеркивают прекрасный вокал. Что касается визуального аспекта, то у них типичные казачьи костюмы. Основным элементом женского костюма является полотняная рубаха. На рубаху надевают сарафан. Эти сарафаны могут отличаться цветами и образцами. Украшением женщин бывают обычно серебряные серьги.

Основой мужского казачьего костюма являются полотняные штаны и рубаха. К верхней одежде принадлежит красный плащ с длинными рукавами и черные штаны. Типичные для мужчин типичные головные уборы, эти черные низкие шапки.

Коллектив может гордиться богатой программой, к которой принадлежит казачье новогодье, Масленица по-казачьи, свадебный обряд, День победы, День города, юбилеи и корпоративные торжества. Некоторым из них мы уделили особое внимание. Например казачья свадьба, для которой типичный выкуп невесты. Во время свадьбы ансамбль предлагает свои выступления с казачьими песнями, традиционными играми и танцами. Далее мы описали выступление на День победы, при котором коллектив поет девять песен о русских прославленных казачьих полководцах. К этому выступлению принадлежит также стихотворение Евгения Меркулова.

Также ансамбль Люди вольные нам предоставил интервью. Мы им задали те самые вопросы, как и предыдущему коллективу. На основе ответов мы можем привести несколько заключений. В их творчестве сочетаются как традиционный фольклор, так и собственные стилизации. Кроме того, некоторые участники исполняют свои авторские произведения. Ансамбль имеет основной концертный ареал выступлений в московском регионе и ближних городах. Также они выступали в городах Сыктывкар, Пенза, Тула, Ташкент (Узбекистан). Здесь

главный факт, не зависит от того, как долго коллектив существует, а более от стремления и старания участников.

Во второй главе существуют два исследовательские вопроса. Какие основные отличия у наблюдаемых ансамблей? Мы этим вопросом подробно занимались и пришли к следующим заключениям.

Основным отличием является цель коллективов. Между тем, как ансамбль Переполох показывает традиционный русский фольклор, ансамбль Люди вольные являются типичным представителем казачьего фольклора. Типичной чертой обоих коллективов, это то, что они намерены как на певческий, так на танцевальный фольклор. Далее также принимают участие на традиционных праздниках, как например Масленица, Новый год или свадебный обряд. Конечно же, отличаются и национальными костюмами. Женские костюмы у ансамбля Переполох более цветные и сложные. Мужчины из обеих групп надевают полотняную рубаху и штаны.

Следующей различной чертой является количество членов. В ансамбле Переполох находится большее участников, но с меньшим количеством членом может коллектив сделать более качественную программу. Что касается музыкальных инструментов, то у обоих коллективов это количество очень разнообразное. Одинаковой чертой является регион, в котором они действуют и принимают участие в разных мероприятиях. Мы узнали, что оба ансамбля выступают в Москве и его ближайших городах. Сверх того, ансамбль Люди вольные выступал также за границей, в Узбекистане.

Мы узнали несколько признаков, но существует одна важная черта, которая соединяет эти ансамбли – любовь к фольклору. Это не зависит на количестве членов, длине существования или на образовании, но прежде всего на том, что члены фольклорных коллективов любят свою работу и стараются передавать это дальше.

Вторым вопросом, которым мы занимались, было, как отличаются исследованные ансамбли от других коллективов в регионе? Во – первых мы познакомили читателя с другими ансамблями в Москве. Мы выбрали казачьей

ансамбль Вэрэмий и два молодёжные – Теремец и Игранице, и узнали о них основные информации.

В сравнении с казачьим ансамблем Вэрэмий и коллективом Люди вольные, мы узнали, что первый ансамбль более традиционный и направленный на духовенство. Следующей различной чертой является, что у коллектива Вэрэмий существует несколько членов, у которых не было музыкальное образование. Вопреки этому, он может равняться с профессиональными коллективами.

О детских и молодёжных ансамблях мы узнали, что у них так много не зависит на возрасту членов коллектива, но и детские группы могут во своем творчестве показать новые тенденции в фольклоре и влияние современной жизни.

В последней главе нашей целью было - сравнить отзывы СМИ, касающиеся ансамблей. Мы узнали, что активность ансамблей в социальных сетях большая, и это помогает их популярности. Но более инициативным в социальных сетях является ансамбль Люди вольные.

Главные источники, которыми мы использовали были прежде всего официальные веб-страницы ансамблей а других страниц, занимающихся фольклором. Следующим ключевым источником был разговор с ведущими ансамблей, которые завершили наше мнение на данные коллективы. И мы также использовали книги о русском фольклоре и традиционных костюмах.

В заключении, мы можем сказать, что фольклор в России популярен, и надале возникает множество новых ансамблей. Коллективы используют традиционный русский фольклор, но постоянно их вдохновляют новые тенденции и современная жизнь.

BIBLIOGRAFIE

A. N. LOGINOV. *Kostium donskogo kazachestva v XVI-XIX vekakh*. Volgograd: PrinTerra, 2008. ISBN 9785984240956.

LAVRENT'JEVA, Ljudmila Sergejevna a Jurij Ivanovič SMIRNOV. *Kul'tura ruskogo naroda: obyčai, obrjady, zanjatija, fol'klor*. Sankt-Peterburg: Paritet, 2004. ISBN 5-93437-117-7.

ZUJEVA, Tat'jana Vasil'jevna a Boris Petrovič KIRDAN. *Russkij fol'klor: učebnik dlja vyššich učebnyh zavedenij*. 5-je izd. Moskva: Nauka, 2003. ISBN 5-02-011697-1.

ELEKTRONICKÉ ZDROJE

Company info. *Vk.com* [online]. [cit. 2017-03-31]. Dostupné z: <https://vk.com/about>

Folkagency.ru [online]. [cit. 2017-03-28]. Dostupné z: <http://www.folkagency.ru/>

Hlavní stránka. *Facebook.com* [online]. [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/folkagency.event/>

Photo Albums. *Vk.com* [online]. [cit. 2017-04-02]. Dostupné z: https://vk.com/albums-87235468?z=photo-87235468_406537387%2Fphotos-87235468

Videa. *Youtube.com* [online]. [cit. 2017-03-28]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/user/TheSuperBoyan/videos>

XI общественно-культурный форум «Живая традиция» завершился в Москве. In: *Folkcentr.ru* [online]. [cit. 2016-11-20]. Dostupné z: <http://www.folkcentr.ru/xi-obshhestvenno-kulturnyj-forum-zhivaya-tradiciya-zavershilsya-v-moskve/>

Ансамбль «Вэрэмий». *Http://folkrussia.ru* [online]. [cit. 2017-03-24]. Dostupné z: http://folkrussia.ru/index.php?id=4&tx_mhbranchenbuch_pi1%5Bdetail%5D=93&cHash=02fe38d72872935eba96f15d4dba9088

Ансамбль «Играньце» из СДК «Богослово» занял первое место на международном конкурсе-фестивале. *In-schelkovo.ru* [online]. [cit. 2017-03-26]. Dostupné z: <http://in-schelkovo.ru/novosti/kultura/26-04-2016-14-50-28-ansambl-igranitse-iz-sdk-bogoslovo-zanyal-pervoe-m>

Ансамбль казачьей песни "Люди Вольные" - артисты ансамбля. In: *Volnye.ru* [online]. [cit. 2016-02-03]. Dostupné z: <http://volnye.ru/kollektiv>

В.О, Фастов. Народный казачий танец. In: ФГБОУ ВО МГУТУ им. К.Г. Разумовского (ПКУ) [online]. s. 29 [cit. 2017-03-15]. Dostupné z: http://www.mgutm.ru/materialy-kazachikh-kadetskikh-korpusov/programs/hudojestvenno_esteticheskie/nkt.pdf

Вас приветствует «Первое Русское Фолк-Event-Агентство»!. In: *Folkagency.ru* [online]. [cit. 2016-11-21]. Dostupné z: <http://www.folkagency.ru/rus/about.php>

В Подмосковье пройдет традиционный фольклорный фестиваль "Сенокос в Муранове". In: *Mk.mosreg.ru* [online]. [cit. 2016-11-20]. Dostupné z: http://mk.mosreg.ru/multimedia/novosti/novosti/24-07-2015-11-11-05-v-podmoskove-proydet-traditsionnyu-folklornyy-fest/?sphrase_id=3124434

Главная. *Фольклорный-ансамбль.рф* [online]. [cit. 2017-03-27]. Dostupné z: <http://www.фольклорный-ансамбль.рф/>

КАЗАЧИЙ АНСАМБЛЬ НА СВАДЬБУ!. *Volnye.ru* [online]. [cit. 2017-03-07]. Dostupné z: <http://volnye.ru/svadba>

КАЗАЧЬИ ПЛЯСКИ. *Volnye.ru* [online]. [cit. 2017-03-15]. Dostupné z: http://volnye.ru/proyekty/article_post/kazachi-ritmy

Ключникова О. А. О СОВРЕМЕННЫХ ТЕНДЕНЦИЯХ ФОЛЬКЛОРНОГО ДВИЖЕНИЯ РОССИИ. In: *Folklore.ru* [online]. [cit. 2016-11-15]. Dostupné z: <http://www.folklore.ru/article/122-folklornoedvigenie.html>

Круглый стол «Современные научные достижения и общественные инициативы по поддержке, сохранению и актуализации народной традиционной культуры». In: *Folkcentr.ru* [online]. [cit. 2016-11-17]. Dostupné z: <http://www.folkcentr.ru/kruglyj-stol-tradicionnaya-narodnaya-kultura-razvitie-ili-stagnaciya/>

ЛЮДИ ВОЛЬНЫЕ. *Vk.com* [online]. [cit. 2017-04-01]. Dostupné z: https://vk.com/lomovband?w=wall-87235468_477

ЛЮДИ ВОЛЬНЫЕ. *Ok.ru* [online]. [cit. 2017-04-01]. Dostupné z: <https://ok.ru/lomovband>

Люди Вольные - Любо мне. *Youtube.com* [online]. [cit. 2017-03-31]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=yd8-oDu1nqQ>

Люди вольные - музыка в метро. *Vk.com* [online]. [cit. 2017-04-01]. Dostupné z: https://vk.com/lomovband?w=wall-87235468_519

МАСЛЕНИЦА. *Фольклорный-ансамбль.рф* [online]. [cit. 2017-04-02]. Dostupné z: <http://www.фольклорный-ансамбль.рф/rus/maslenitsa.php>

НАГРАДЫ. *Volnye.ru* [online]. [cit. 2017-03-06]. Dostupné z: <http://volnye.ru/awards>

НОВЫЙ ГОД. *Фольклорный-ансамбль.рф* [online]. [cit. 2017-04-02]. Dostupné z: <http://www.фольклорный-ансамбль.рф/rus/newyear.php>

О АНСАМБЛЕ. In: *Фольклорный-ансамбль.рф* [online]. [cit. 2016-11-21]. Dostupné z: <http://www.фольклорный-ансамбль.рф/rus/band.php>

О ПРОЕКТЕ. *Folkrussia.ru* [online]. [cit. 2016-11-19]. Dostupné z: <http://folkrussia.ru/index.php?id=140>

ПЕСНИ КО ДНЮ ПОБЕДЫ. *Volnye.ru* [online]. [cit. 2017-03-16]. Dostupné z: http://volnye.ru/proyekty/article_post/pesni-ko-dnyu-pobedy

ПОРТФОЛИО. *Фольклорный-ансамбль.рф* [online]. [cit. 2017-04-02]. Dostupné z: <http://www.фольклорный-ансамбль.рф/rus/gallery.php>

Региональные традиции русского народного песенного творчества. In: *Http://nashasreda.ru/* [online]. [cit. 2016-11-19]. Dostupné z: <http://nashasreda.ru/regionalnye-tradicii-russkogo-narodnogo-pesennogo-tvorchestva/>

РОЖДЕСТВО. In: *Фольклорный-ансамбль.рф* [online]. [cit. 2016-12-09]. Dostupné z: <http://www.фольклорный-ансамбль.рф/rus/x-mas.php>

РУССКИЙ ОСТРОВ 25 .11.2015 г. *Vk.com* [online]. [cit. 2017-04-02]. Dostupné z: https://vk.com/album-87235468_224385932

Свадьба в русском стиле ансамбль Переполох. *Youtube.com* [online]. [cit. 2017-03-30]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=HjHEllQc3o8>

СВАДЬБЫ. *Фольклорный-ансамбль.рф* [online]. [cit. 2017-02-02]. Dostupné z: <http://www.фольклорный-ансамбль.рф/rus/weddings.php>

СОБЫТИЯ. *Volnye.ru* [online]. [cit. 2017-03-02]. Dostupné z: <http://volnye.ru/novosti>

Традиционная народная культура: развитие или стагнация? In: *Folkcentr.ru* [online]. [cit. 2016-11-17]. Dostupné z: <http://www.folkcentr.ru/tradicionnaya-narodnaya-kultura-razvitie-ili-stagnaciya/>

Фольклорный ансамбль «Игранице». *Http://folkrussia.ru* [online]. [cit. 2017-03-25]. Dostupné z: http://folkrussia.ru/index.php?id=4&tx_mhbranchenbuch_pi1%5Bdetail%5D=253&cHash=a672aa16a0e1811ffc8cfecbc4cbc781

Фольклорный ансамбль «Теремец». *Http://folkruussia.ru* [online]. [cit. 2017-03-24].
Dostupné z:
http://folkruussia.ru/index.php?id=4&tx_mhbranchenbuch_pi1%5Bdetail%5D=334&cHash=d8bce1372dfa60f0f98c2661bc7d8c50

Фольклорный ансамбль «Теремец» (ЖДШИ) стал дипломантом конкурса «Танцуй и пой, Россия молодая!». *Http://zhukvesti.ru* [online]. [cit. 2017-03-25]. Dostupné z:
<http://zhukvesti.ru/articles/detail/33425/>

Фотогалерея. *Volnye.ru* [online]. [cit. 2017-04-02]. Dostupné z: <http://volnye.ru/foto>

Центральный федеральный округ. In: *Neoregion.ru* [online]. [cit. 2016-11-19].
Dostupné z:
<http://www.neoregion.ru/cfo.html?PHPSESSID=f282ad782a1e9f690b2f0e4926f21249>

OBRÁZKOVÉ PŘÍLOHY

1 – Soubor „Perepoloch“ v převlecích na masopustní program ⁵⁹

2 – Soubor „Perepoloch“ při vánočním programu ⁶⁰

⁵⁹ МАСЛЕНИЦА. *Фольклорный-ансамбль.рф* [online]. [cit. 2017-04-02]. Dostupné z: <http://www.фольклорный-ансамбль.рф/rus/maslenitsa.php>

⁶⁰ ПОРТФОЛИО. *Фольклорный-ансамбль.рф* [online]. [cit. 2017-04-02]. Dostupné z: <http://www.фольклорный-ансамбль.рф/rus/gallery.php>

3 - „Ленточная карусель“ při svatebním obřadu v podání souboru „Perepoloch“⁶¹

4 – Soubor „Perepoloch“ při novoročním programu⁶²

⁶¹ ПОРТФОЛИО. *Фольклорный-ансамбль.рф* [online]. [cit. 2017-04-02]. Dostupné z: <http://www.фольклорный-ансамбль.рф/rus/galery.php>

⁶² НОВЫЙ ГОД. *Фольклорный-ансамбль.рф* [online]. [cit. 2017-04-02]. Dostupné z: <http://www.фольклорный-ансамбль.рф/rus/newyear.php>

5 – Soubor „Ljudi vol'nye“⁶³

6 – Soubor „Ljudi vol'nye“ při svatebním obřadu⁶⁴

⁶³ Фотогалерея. *Volnye.ru* [online]. [cit. 2017-04-02]. Dostupné z: <http://volnye.ru/foto>

⁶⁴ КАЗАЧИЙ АНСАМБЛЬ НА СВАДЬБУ!. *Volnye.ru* [online]. [cit. 2017-04-02]. Dostupné z: <http://volnye.ru/svadba>

7 – Soubor „Ljudi voľnye“ při tanečním vystoupení 65

8 – Soubor „Ljudi voľnye“ při vystoupení z 25. 11. 201566

65 Photo Albums. *Vk.com* [online]. [cit. 2017-04-02]. Dostupné z: https://vk.com/albums-87235468?z=photo-87235468_406537387%2Fphotos-87235468

66 РУССКИЙ ОСТРОВ 25 .11.2015 г. *Vk.com* [online]. [cit. 2017-04-02]. Dostupné z: https://vk.com/album-87235468_224385932

Podklad pro zadání BAKALÁŘSKÉ práce studenta

PŘEDKLÁDÁ:	ADRESA	OSOBNÍ ČÍSLO
BILAVČÍKOVÁ Zuzana	Sv.Františka 398, Místěče	F140656

TÉMA ČESKY:

Ruské folklorní soubory "Ljudi vol'nye" a "Perepoloch"

TÉMA ANGLICKY:

Russian folklore groups "Ljudi vol'nye" and "Perepoloch"

VEDOUcí PRÁCE:

prof. PhDr. Zdeněk Pechal, CSc. - KSR

ZÁSADY PRO VYPRACOVÁNÍ:

Cílem mé práce bude charakteristika hudebních folklorních souborů "Ljudi vol'nye" a "Perepoloch". Bude charakterizována jejich umělecká dráha, základní vývojové etapy a srovnání jejich tvorby. Na základě těchto charakteristik budou stanoveny rozdílné a shodné umělecké rysy a estetická osobitost každé skupiny. Součástí rozboru budou mediální ohlasy jejich tvorby a také autentické názory ruské mládeže získané prostřednictvím interview.

Úvodní část práce bude zaměřena na obecnou charakteristiku ruského hudebního folkloru. Následně bude proveden popis činnosti souborů. Bude charakterizována umělecká osobitost souborů. Činnost souborů bude interpretována v kontextu daného regionu.

Výzkumné otázky:

Jak se odlišují sledované folklorní soubory od jiných souborů v regionu?

Jaké jsou základní odlišnosti u sledovaných dvou souborů?

SEZNAM DOPORUČENÉ LITERATURY:

POHUNEK, Jan, Adam VOTRUBA a Petr JANEČEK. Folklor 20. století: doprovodný výukový materiál vysvětlující základní žánry folkloru 20. století. 1. vyd. Praha: Národní muzeum, 2014. ISBN 978-80-7036-411-6.

IVANOVA, L. Fol'klorizm v russkoj muzyke XX veka. Astrakhan': Astrakhanskii gos. tekhnicheskii universitet, 2004. ISBN 5891541149

ZUJEVA, Tat'jana Vasil'jevna a Boris Petrovič KIRDAN. Russkij fol'klor: učebnik dlja vyššich učebnyh zavedenij. 5-je izd. Moskva: Nauka, 2003. ISBN 5-02-011697-1

ZUJEVA, Tat'jana Vasil'jevna. Russkij fol'klor: slovar'-spravočnik. Ilustrace V Noskov. Moskva: Prosveščeniye, 2002. ISBN 5-09-011134-0.

[REDKOLLEGIJA: L.P. SOLNTSEVA (REDAKTOR-SOSTAVITEL), L.V. FADEEVA], redaktor-sostavitel'. Fol'klor i fol'klorizm v meniaiušchemia mire. Moskva: Gos. in-t iskusstvoznaniia, 2010. ISBN 5982870242.

<http://folkrossia.ru/>

oficiální webové stránky souborů:

<http://volnye.ru/>

<http://www.fol'klornyj-ansambl'.rf/>

články:

ACHTYRSKAJA, JELENA NIKOLAJEVNA. "Fol'klor kak iskusstvo slova." V mire nauki i iskusstva: voprosy filologii, iskusstvovedenija i kul'turologii 55 (2015).

Karpenko, V. N., I. A. Karpenko, and A. JU. Tatarincev. "CHARAKTERNYE OTLIČITEL'NYE ČERTY FORM RUSKOGO NARODNOGO TANCA, JEGO STILI I ŽANROVYE RAZNOVIDNOSTI." Aktual'nye problemy gumanitarnych i jestestvennych nauk 3-2 (2015).

Karpenko, Viktor Nikolajevič, Irina Anatol'jevna Karpenko, and Andrej Jur'jevič Tatatincev. "TRADICIONNYJ TANEC V RUSKOJ NARODNOJ CHOREOGRAFIJ." (2015).

Podpis studenta: *Olga Kovalová*

Datum: *3.5.2016*

Podpis vedoucího práce: *V. Karpenko*

Datum: *2.5.2016*

ANOTACE

Jméno a příjmení autora: Zuzana Bilavčíková

Název katedry a fakulty:

Katedra slavistiky, Filozofická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci

Název bakalářské práce: Ruské folklorní soubory „Ljudi voľnye“ a „Perepoloch“

Vedoucí práce: prof. PhDr. Zdeněk Pechal, CSc.

Počet znaků: 84 923

Počet použitých zdrojů: 3 publikace + 40 internetových zdrojů

Počet příloh: 8

Klíčová slova: folklor, folklor v Rusku, folklorní soubor, Moskva, „Perepoloch“, „Ljudi voľnye“, současný ruský folklor, zpěv, tanec, hudební nástroj, národní kroj, tradice, internet, sociální síť

Charakteristika:

Tato bakalářská práce je zaměřena na charakteristiku ruských folklorních souborů „Perepoloch“ a „Ljudi voľnye“. Úvodní kapitola je věnována současnému ruskému folkloru v Centrálním federálním okruhu Ruské federace, a to především v Moskvě. Následně se práce věnuje podrobné charakteristice vybraných souborů. Na základě těchto popisů jsou v další kapitole určeny shodné a rozdílné rysy. A také odlišnosti v porovnání s jinými soubory v regionu. Závěr práce je věnován mediálním ohlasům na dané soubory. Pozornost je zaměřena především na internet a sociální síť.

ANOTATION

Name and surname: Zuzana Bilavčíková

Name of department and faculty:

Department of Slavonic Studies, Faculty of Arts, Palacký Univerzity Olomouc

Name of work: Russian folklore groups „Ljudi voľnye“ and „Perepoloch“

Work leader: prof. PhDr. Zdeněk Pechal, CSc.

Number of symbols: 84 923

Number of sources: 3 publications + 40 internet articles

Number of attachments: 8

Key words: folklore, folklore in Russia, folklore group, Moscow, „Perepoloch“, „Ljudi voľnye“, contemporary Russian folklore, singing, dance, musical instrument, national costume, tradition, the Internet, social network

Characteristic:

The aim of this bachelor thesis is characterize Russian folklore groups „Perepoloch“ and „Ljudi voľnye“. The introductory chapter is devoted to contemporary Russian folklore in the Central Federal District of the Russian Federation, and especially in Moscow. Then the thesis deals with detailed characterization of selected groups. Based on these descriptions in the next chapter designed identical and distinct attributes. And also differences between other groups in the region. The conclusion is devoted to the gigs media groups. Attention is focused on the Internet and social networks.